

**T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TÜRKİYE'DEKİ BUZ HOKEYİ FEDERASYONU'NA BAĞLI ÜST DÜZEY
YÖNETİCİLERİN GÖZÜYLE BUZ HOKEYİ SPORCULARININ KARIYER
PLANLAMALARININ İNCELENMESİ**

Barış COŞKUN

**DANIŞMAN
Dr. Öğr. Üyesi Cemile Nihal YURTSEVEN**

Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı

Spor Yöneticiliği, Tezli Yüksek Lisans Programı

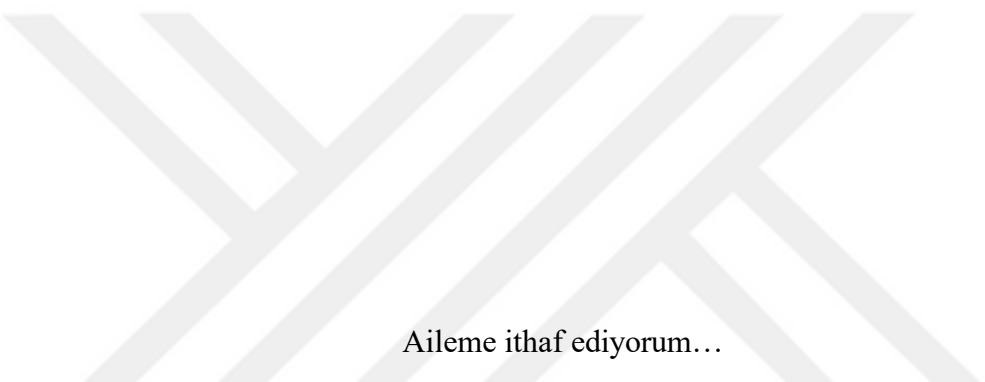
Kasım, 2024

TEZ KABUL VE ONAYI

Bariş oşkun tarafından, **Dr. Öğr. Üyesi C.Nihal YURTSEVEN** danışmanlığında hazırlanan " **TÜRKİYE’DEKİ BUZ HOKEYİ FEDERASYONU’NA BAĞLI ÜST DÜZEY YÖNETİCİLERİN GÖZÜYLE BUZ HOKEYİ SPORCULARININ KARIYER PLANLAMALARININ İNCELENMESİ** " başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından **25/11/2024** tarihinde yapılan sınav sonucunda **oy birliğı** ile başarılı bulunarak **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Tez Jürisi

	İmza	Sonuç
DANIŞMAN	Dr. Öğr. Üyesi Cemile Nihal YURTSEVEN İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı	☒
		Kabul
		☐ Ret
ÜYE	Doç. Dr. Özge ERCAN İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Rekreasyon Yönetimi Anabilim Dalı	☐
		Kabul
		☐ Ret
ÜYE	Dr. Öğr. Üyesi İbrahim AKGÜN İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliğı Anabilim Dalı	☐
		Kabul
		☐ Ret
ÜYE	Prof. Dr. Xxxx XXXX Üniversitesi Anabilim Dalı	☐
		Kabul
		☐ Ret
ÜYE	Prof. Dr. Xxxx XXXX Üniversitesi Anabilim Dalı	☐
		Kabul
		☐ Ret

Aileme ithaf ediyorum...

BÜTÇE DESTEKLER

Bu tez çalışması için herhangi bir kurumdan bütçe desteği alınmamıştır.

TEŞEKKÜR

Bu tezin hazırlanmasında bana değerli katkılarda bulunan tüm kişi ve kurumlara teşekkür ederim. İlk olarak, tez danışmanım Sayın Dr. Öğr. Üyesi Cemile Nihal YURTSEVEN 'e , bana rehberlik ettiği, yol gösterdiği ve her aşamada sabırla yardımcı olduğu için en içten teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, tez çalışmamda fikirleriyle katkı sağlayan Doc. Dr. Muhammed İrfan KURUDİREK'e da teşekkür ederim. Aileme, her zaman bana moral kaynağı oldukları ve bu zorlu süreçte yanımda durdukları için sonsuz teşekkürler. Ayrıca, bu araştırmayı gerçekleştirebilmem için gerekli desteği veren Türkiye Buz Hokeyi Federasyonuna'na teşekkür ederim. Tez çalışmam boyunca bana akademik ve teknik anlamda destek veren Yusuf Can PAŞA ve Dilara KÜÇÜK'e teşekkür ederim.

Kasım 2024

Barış COŞKUN

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

TEZ KABUL VE ONAYI.....	ii
BEYAN	iii
BÜTÇE DESTEKLERİ.....	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLO LİSTESİ	ix
SİMGE VE KISALTMA LİSTESİ.....	x
ÖZET	xii
ABSTRACT.....	xiii
1. GİRİŞ	1
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	2
2.1. BUZ HOKEYİ KAVRAMI GELİŞİMİ VE TARİHÇESİ.....	2
2.1.1. Buz Hokeyi Nedir ve Nasıl Oynanır?	2
2.1.2. Türkiye’de Buz Hokeyi.....	3
2.2. KARIYER SEÇİMİ VE KARIYER PLANLAMASI.....	5
2.2.1 Kariyer Kavramı	5
2.2.2. Kariyer Seçiminde Dikkat Edilmesi Gerekenler	6
2.2.3. S.M.A.R.T Hedefler.....	8
2.2.4. Kariyer Seçiminde Yapılan Yanlışlar.....	9
2.3 BUZ HOKEYİ VE KARIYER	11
2.3.1. Buz Hokeyi Alanında Yapılabilecek Kariyerler.....	11
3. YÖNTEM	13
3.1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ... ..	13
3.2. ARAŞTIRMANIN MODELİ... ..	14
3.3. ÇALIŞMA GRUBU	14
3.4. ARAŞTIRMACININ ROLÜ	14

3.5. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	15
3.6. VERİ TOPLAMA SÜRECİ.....	15
3.7. VERİLERİN ANALİZİ	15
3.8. GEÇERLİK.....	16
3.9. TÜRKİYE BUZ HOKEYİ FEDERASYONU YÖNETİCİLERİNE YAPILAN ANKET UYGULAMASI	17
3.10. ANKET SORULARI.....	18
4. BULGULAR.....	20
5. TARTIŞMA	28
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	35
KAYNAKLAR	38
EKLER	42
İNTİHAL RAPORU İLK SAYFASI.....	42
ETİK KURUL İZİN YAZISI.....	43
KURUM İZNİ YAZILARI	44
ÖZGEÇMİŞ	45

TABLO LİSTESİ

Tablo 4.1. Genel Bilgi ve Görüşlere ilişkin ifadeler	19
Tablo 4.2. Kariyer Planlaması Stratejileri ilişkin ifadeler.....	21
Tablo 4.3. Federasyonun Rolü ve Desteklerine ilişkin ifadeler	22
Tablo 4.4. Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizine ilişkin ifadeler	23
Tablo 4.5. Başarı Hikayeleri ve Örneklerle ilişkin ifadeler	24
Tablo 4.6. Zorluklar ve Engellere ilişkin ifadeler	25
Tablo 4.7. Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizine ilişkin ifadeler	26

SİMGE VE KISALTMA LİSTESİ

Kisaltmalar	Açıklama
IIHF	: Uluslararası Buz Hokeyi Federasyonu
TBHF	: Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRKİYE'DEKİ BUZ HOKEYİ FEDERASYONU'NA BAĞLI ÜST DÜZEY YÖNETİCİLERİN GÖZÜYLE BUZ HOKEYİ SPORCULARININ KARIYER PLANLAMALARININ İNCELENMESİ

Barış COŞKUN

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Spor Yönetim Bilimleri Anabilim Dalı

Spor Yöneticiliği, Tezli Yüksek Lisans Programı

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Cemile Nihal YURTSEVEN

Bu çalışma, Türkiye'deki Buz Hokeyi Federasyonu'na bağlı üst düzey yöneticilerin görüşleri doğrultusunda buz hokeyi sporcularının kariyer planlama süreçlerini kapsamlı bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın temel hedefi, sporcuların kariyerlerini nasıl planladıkları, bu süreçte karşılaştıkları engeller ve federasyonun bu engelleri aşmada oynadığı rolü belirlemektir. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılarak tasarlanmış ve veri toplama sürecinde yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır, sorular dijital formu ile yollanmış olup çevrimiçi kayıt altına alınmıştır. Araştırmada, buz hokeyi alanında uzman 6 federasyon yöneticisi ile derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiş, bu görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, sporcuların kariyer planlamaları sırasında birçok zorlukla karşı karşıya kaldığını ortaya koymaktadır. Bunlar arasında eğitim ve antrenman imkanlarının sınırlılığı, finansal zorluklar, profesyonel rehberlik eksikliği ve kariyer bilgilendirme sistemlerinin yetersizliği gibi temel sorunlar bulunmaktadır. Ayrıca, federasyonun bu süreçteki desteğinin kritik bir öneme sahip olduğu belirlenmiştir. Federasyonun sunduğu mentorluk hizmetleri, eğitim programları, sporculara sağlanan finansal destekler ve kariyer danışmanlık hizmetleri gibi faktörlerin, sporcuların kariyerlerini yönlendirmede önemli katkılar sağladığı görülmüştür. Ancak, bu desteklerin kapsamının ve sürdürülebilirliğinin yetersiz olduğu, daha etkin politikalar geliştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma, federasyonların sporcuların kariyer planlamasında sadece destekleyici bir rol oynamakla kalmayıp, aynı zamanda onların uzun vadeli hedeflerini şekillendiren stratejik bir aktör olduklarını göstermektedir. Bu bağlamda, federasyonların sporcuların bireysel ve profesyonel gelişimini destekleyen, yenilikçi ve sürdürülebilir bir yapı oluşturmaları gerekmektedir. Araştırma sonuçları, federasyonun sunabileceği daha kapsamlı bir destek sistemi için rehberlik sağlamakta ve sporcuların kariyer gelişim süreçlerine ışık tutmaktadır. Sonuç olarak, bu çalışma Türkiye'deki buz hokeyi sporcularının kariyer planlama süreçlerine dair literatürde önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Çalışma, hem sporcular hem de spor yöneticileri için yol gösterici öneriler sunmakta, federasyonların spor politikalarını

geliştirmelerine katkıda bulunmaktadır. Aynı zamanda, bu araştırma buz hokeyi sporcularının mesleki tatmini ve kariyer gelişimi üzerinde federasyonun etkisini ortaya koyarak spor yönetimi literatürüne önemli bir katkı sağlamaktadır.

Kasım 2024 , 45. sayfa.

Anahtar kelimeler: Buz hokeyi, Kariyer planlama ve İş tatmini

ABSTRACT

M.Sc. THESIS

AN INVESTIGATION OF THE CAREER PLANNING OF ICE HOCKEY ATHLETES FROM THE PERSPECTIVE OF SENIOR MANAGERS OF THE ICE HOCKEY FEDERATION IN TÜRKİYE

Barış COŞKUN

İstanbul University-Cerrahpaşa

Institute of Graduate Studies

Department of Sport Management Sciences

Sports Management, Master's Program with Thesis

Supervisor : Dr. Öğr. Üyesi Cemile Nihal YURTSEVEN

This research aims to comprehensively examine the career planning processes of ice hockey athletes in line with the opinions of senior managers affiliated with the Ice Hockey Federation in Turkey. The main objective of the study is to determine how athletes plan their careers, the obstacles they encounter in this process, and the role that the federation plays in overcoming these obstacles. The study was designed using qualitative research methods and a semi-structured interview technique was used in the data collection process, questions were sent in digital form and recorded online. In the study, in-depth interviews were conducted with 6 federation managers who are experts in the field of ice hockey, and the data obtained from these interviews were evaluated using the content analysis method. The findings reveal that athletes face many difficulties during their career planning. These include basic problems such as limited education and training opportunities, financial difficulties, lack of professional guidance, and inadequacy of career information systems. In addition, it was determined that the support of the federation in this process is of critical importance. It was observed that factors such as mentoring services, training programs, financial support provided to athletes and career counseling services provided by the federation make significant contributions in guiding the careers of athletes. However, it was concluded that the scope and sustainability of these supports were insufficient and more effective policies should be developed. The research shows that federations not only play a supporting role in the career planning of athletes, but also act as strategic actors that shape their long-term goals. In this context, federations need to create an innovative and sustainable structure that supports the individual and professional development of athletes. The research results provide guidance for a more comprehensive support system that the federation can offer and shed light on the career development processes of athletes. As a result, this study fills an important gap in the literature on the career planning processes of ice hockey athletes in Turkey. The study provides guiding suggestions for both athletes and sports managers, and contributes to the development of sports policies by federations. At the same time, this research makes a

significant contribution to the sports management literature by revealing the effect of the federation on the professional satisfaction and career development of ice hockey athletes.

November 2024, 45 pages.

Keywords: Ice hockey, Career planning and Job satisfaction

1. GİRİŞ

Buz hokeyi buz üzerinde oynanan, hızlı ve heyecan verici bir takım sporudur. Türkiye’de popülerliği gittikçe artmakta olan bu spor her geçen gün gençlerden daha fazla ilgi görmeye devam etmektedir. Türkiye’deki diğer spor dalları ile kıyaslandığında hala genç bir spor dalı olmasından dolayı buz hokeyi sporcuları kariyer planlamalarında çeşitli güçlükler yaşamaktadırlar.

Bu tez, Türkiye’deki buz hokeyi sporcuları için kariyer alanlarına, kariyerlerini nasıl seçmeleri gerektiğine, tercih edilebilecek kariyer dallarına ve Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu’nun sporcuların kariyerlerinin planlanmasına yönelik aksiyon ve görüşlerine odaklanmaktadır. Tezin amacı TBHF içerisindeki yöneticilerin görüş ve bilgilerini kullanarak, Türkiye’deki buz hokeyi sporcularının kariyer planlamaları ile ilgili yaşadıkları sorunları ortaya koymak ve sporcuların gelecek planları için yardımcı olabilecek bir araştırma ortaya çıkarmaktır. Tez, sırasıyla “Buz Hokeyi Tanıtımı”, “Kariyer Seçimi ve Kariyer Planlaması”, “Buz Hokeyi ve Kariyer” ve “Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu Yöneticilerine Anket Yapılması” olarak dört ana bölümden oluşmaktadır. Bu bölümlerin ilkinde buz hokeyi ve Türkiye’de buz hokeyi hakkında bilgilendirme yapılacaktır. İkinci bölümde ise kariyer seçimi, kariyer planlaması, kariyer planlanırken dikkat edilmesi gereken konular hakkında bilgi verilecektir.

“Buz Hokeyi ve Kariyer” bölümünde Türkiye’deki buz hokeyi sporcuları için olası kariyer alanları irdelenecektir. Son olarak “Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu Yöneticilerine Anket Yapılması” bölümünde ise yöneticilerin sporcuların kariyer planlamaları hakkındaki görüşlerine ve sporcuların nasıl desteklendiğine yönelik bilgiler verilecektir. Tez, bu düzeni ile buz hokeyi, kariyer seçimi ve Türkiye’deki buz hokeyi sporcularının kariyer planlaması ile ilgili yaşadıkları sorunlar ve kendilerine sunulan imkanlar ile ilgili kapsamlı bir analiz sunmayı hedeflemektedir. Bu çalışmanın özellikle gençler olmak üzere, Türkiye’de buz hokeyi ile ilgilenen sporculara ve sporcularının kariyerlerini planlamak için yardım aldığı kişilere rehberlik etmesi planlanmaktadır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. BUZ HOKEYİ KAVRAMI GELİŞİMİ VE TARİHÇESİ

Buz hokeyi, patenler ve bir puck ile oynanan hızlı tempolu bir spor olup, kökenleri Orta Çağ Avrupa'sına ve Kuzey Amerika yerli kabilelerinin buz üzerinde oynadığı erken dönem oyunlara dayanmaktadır (Diamond,1991). Modern buz hokeyi, 19. yüzyılın ortalarında Kanada'da şekillenmeye başlamış ve özellikle Montreal'deki Victoria Paten Pisti'nde 1875 yılında kaydedilen ilk organize maçlarla belirginleşmiştir. Mc Gill Üniversitesi Buz Hokeyi Kulübü gibi kuruluşlar, 1877'de standartlaşmış kurallar belirleyerek oyunun evrimine katkıda bulunmuş ve Kanada genelinde popülerliğini artırmıştır (Mckinley, 2006)

Buz hokeyi, hızlı benliği, fiziksel yoğunluğu ve stratejik karmaşıklığı nedeniyle hızla Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa'da yayılmış ve profesyonel liglerin kurulmasına öncülük etmiştir. 1917'de kurulan National Hockey League (NHL), sporun organizasyonel yapısını şekillendirerek uluslararası arenada önemli bir rol oynamıştır. Buz hokeyi, kültürel kimliklerin ve toplumsal bağların önemli bir bileşeni olarak kabul edilmiş ve küresel düzeyde tutkuyla takip edilen bir spor haline gelmiştir.

NHL'nin etkisiyle, buz hokeyi gençlik programlarının geliştirilmesine, uluslararası etkinliklerin (örneğin Olimpiyatlar) teşvik edilmesine ve kadın hokeyinin büyümesine katkıda bulunmuştur. Bugün buz hokeyi, teknik ustalık, stratejik planlama ve yoğun rekabeti içeren bir spor olarak uluslararası düzeyde saygı görmektedir ve geniş bir hayran kitlesi tarafından takip edilmektedir.

2.1.1. Buz Hokeyi Nedir ve Nasıl Oynanır?

Buz hokeyi, buz üzerinde oynanan bir takım sporudur. İki takım, beşer oyuncu ve bir kaleci olmak üzere altı oyuncudan oluşur. Oyun, bir diskin (puck) hedefe atılması ve rakip takımın diskini bloke etmesi üzerine kuruludur (TBHF, Erişim Tarihi:2024).

Buz hokeyinin amaçlarından biri, diskleri rakip takımın kalelerine sokarak sayı (gol) kazanmaktır. Diğer amaç ise, rakip takımın sayı atmasını önlemektir. Buz hokeyinde, zamanlama ve hız çok önemlidir. Oyuncular, buzun üzerinde kayarak, zıplayarak ve dönerek hızlı hareketler yaparlar (Özarboy,1996).

Buz hokeyinde oyuncuların bazı kurallara uyması gerekir. Örneğin, oyuncuların diskleri sadece sopalarıyla kontrol etmeleri gerekmektedir. Ayrıca, fiziksel temas sıkça görülen bir durumdur. Ancak, fiziksel temasların ne zaman faul ne zaman değil olduğunu bilmek önemlidir.

Bir oyuncunun, rakip oyuncuya çarpması veya onu engellemesi, rakibin diskini almasını engelleyecek şekilde yapılmamışsa oyunun normal bir parçası olarak kabul edilir. Ancak, oyuncuların rakiplerine diskin olduğu pozisyonlar dışında, arkadan veya sopayla vurması faul olarak kabul edilir (IIHF, Erişim Tarihi:2024).

Buz hokeyinde pozisyonlar da önemlidir. Kaleci, kaleyi korumakla görevlidir. Savunma oyuncuları, rakip takımın hücumunu önlemek için çalışırlar. Hücum oyuncuları ise, takımlarının sayı atması için disk kontrolünü sağlarlar. Her pozisyonun farklı sorumlulukları vardır ve takımın başarısı, oyuncuların pozisyonlarında disiplinli kalmasına bağlıdır.

Sonuç olarak, buz hokeyi, hızlı ve heyecan verici bir takım sporudur. Oyun, diskin hedefe atılması ve rakibin diskini bloke etmesi üzerine kuruludur. Oyuncuların kurallara uyması ve fiziksel temasların nasıl yapılması gerektiğini bilmesi önemlidir. Ayrıca, pozisyonların da takımın başarısı için çok önemli olduğu unutulmamalıdır (TBHF, Erişim Tarihi:2024).

2.1.2. Türkiye’de Buz Hokeyi

Buz hokeyi, 19. yüzyılın sonlarında Kanada’da icat edilmiştir ve kısa sürede Amerika Birleşik Devletleri ve diğer ülkelerde de popüler hale gelmiştir. Dünya genelinde milyonlarca insan tarafından oynanmaktadır ve Olimpiyat Oyunları’nın en popüler kış sporlarından biridir.

Türkiye’de buz hokeyi, futbol veya basketbol gibi popüler olmasa da, son yıllarda hızla büyüyen bir spor dalıdır. Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu, 1991 yılında kurulmuştur ve o zamandan beri sporu desteklemek ve geliştirmek için çalışmaktadır (Maguire, 1996).

Türkiye’de buz hokeyi sezonu genellikle Kasım ayında başlar ve Mart ayına kadar devam eder. Ülkenin çeşitli şehirlerinde buz hokeyi salonları bulunmaktadır ve her sezon düzenli olarak maçlar ve turnuvalar düzenlenmektedir. Türkiye Buz Hokeyi Ligi, ülkenin en üst düzey buz hokeyi ligidir ve 7 takımdan oluşmaktadır. Ligin en başarılı takımları, Erzurum Buz Pateni Spor Kulübü, Kocaeli Buz Pateni İhtisas Kulübü ve İstanbul Paten Spor Kulübü’dür (TBHF, Erişim Tarihi:2024).

Türkiye'de buz hokeyi, diğer spor dallarıyla kıyaslandığında henüz genç bir spor dalıdır. Ancak son yıllarda, Türkiye'nin Avrupa'da ve dünyada daha çok yer edinmesiyle birlikte, bu spor dalına olan ilgi de artmaktadır. Türkiye'deki buz hokeyi takımları ve sporcuları, gelecekte daha büyük başarılar elde etmek için çalışmaktadırlar.

Türkiye Buz Hokeyi Milli Takımı, Avrupa Buz Hokeyi Şampiyonası ve Dünya Buz Hokeyi Şampiyonası gibi uluslararası turnuvalarda mücadele etmektedir. Milli takım, Avrupa Buz Hokeyi Şampiyonası'nda 1998 yılında 2. olarak tarihindeki en iyi derecesini elde etmiştir. Ayrıca 2019 yılında, Türkiye Buz Hokeyi Milli Takımı, Dünya Buz Hokeyi Şampiyonası Division III turnuvasında şampiyon olmuştur (TBHF, Erişim Tarihi:2024).

Türkiye'de buz hokeyi, birçok zorluğa rağmen büyümeye devam etmektedir. Ülkenin sıcak iklimi, buz pistlerinin sınırlı sayıda olması ve sporun yüksek maliyetleri, buz hokeyinin yaygınlaşmasını engelleyen faktörlerdir. Ancak bu engellere rağmen, Türkiye'deki buz hokeyi topluluğu büyümekte ve gelişmektedir (Enyüce ve diğ.,2022).

Türkiye'deki buz hokeyi topluluğu, diğer ülkelerdeki topluluklarla iş birliği yaparak sporun gelişmesini hızlandırmaya çalışmaktadır. Uluslararası buz hokeyi turnuvalarına katılmak ve diğer ülkelerdeki takımlarla maç yapmak, Türkiye'nin buz hokeyi alanındaki gelişimine katkı sağlamaktadır (Aygün ve Murathan, 2020).

2.2. KARİYER SEÇİMİ VE KARİYER PLANLAMASI

2.2.1 Kariyer Kavramı

Kariyer kavramı, yüzyıllar boyunca toplumsal değişimler, ekonomik kaymalar ve iş ve uzmanlaşma konularına yönelik kültürel tutumların şekillendirdiği önemli bir evrim geçirmiştir. Kariyer kelimesi, Fransız dilinde “carrierre”, İngiliz dilinde “career” kelimesinin Türkçeye çevrisi olduğu bilinmektedir (Coşkun ve diğ., 2015).

Erken Başlangıçlar: Antik çağlarda iş, genellikle ailevi veya toplumsal rollerle ilişkilendirilirdi. Bireyler genellikle mesleklerini miras alır veya büyüklerinin izinden giderlerdi (Komlosy,2018). İş ve kişisel yaşam arasında belirgin bir ayrım olmamış, günümüzde tanıdığımız kariyerler büyük ölçüde mevcut değildi (Duby,1991)

Orta Çağ Loncaları: Orta Çağ'da loncalar, zanaatkâr ve sanatkarların resmi birliktelikleri olarak ortaya çıktı. Bu loncalar, çıraklık, eğitim ve işçilik standartlarını düzenledi (Ogilvie,2019). Lonca üyeliği, bireylerin mesleklerinde ilerlemeleri için bir yol sağladı ve zanaatlarında yapılandırılmış kariyer ilerlemesinin erken bir formunu işaret etti (Epstein ve Prak, 2008).

Mesleklerin Yükselişi: Rönesans ve Aydınlanma dönemleri, tıp, hukuk ve akademik gibi mesleklerin yükselişine tanıklık etti. Bu meslekler özel bilgi ve resmi eğitim gerektiriyordu ve mesleki derneklerin ve kurumların kurulmasına yol açtı (Rosenberg, 1998) Kariyerler uzmanlık ve eğitim tarafından daha net bir şekilde tanımlandı.

Sanayi Devrimi: 18. ve 19. yüzyıllar, Sanayi Devrimi'nin ekonomileri tarımsaldan endüstriyel hale dönüştürmesiyle belirgindi (Allen, 2017). Bu dönem, fabrika işçiliğinin yükselişine ve iş bölümünün artmasına tanık oldu; insanlar giderek belirli görevlere uzmanlaşmaya başladılar. Kariyerler, organizasyonlar içinde yapılandırılmış bir şekilde, liyakat ve kıdem esasına dayalı olarak ilerleme fırsatları sundu.

20. Yüzyıl: 20. yüzyıl, çeşitli alanların daha da uzmanlaşmasını ve profesyonelleşmesini gördü. "Kariyer merdiveni" kavramı ortaya çıktı, bireylerin bir organizasyon içinde veya bir alan içinde belirli aşamalardan geçebileceği anlamına geldi. II. Dünya Savaşı sonrası dönem, beyaz yaka mesleklerin genişlemesine ve kurumsal kariyerlerin büyümesine tanıklık etti (Rifkin,1996)

20. Yüzyılın Sonlarından Günümüze: Küreselleşme ve teknolojik ilerlemeler, son yıllarda kariyerleri önemli ölçüde etkiledi. İnternet ve dijital ekonominin yükselişi yeni iş rolleri ve endüstriler yaratırken, uzaktan çalışma ve serbest meslek fırsatlarını da mümkün kıldı. Kariyer yolları daha çeşitli ve esnek hale geldi, bireyler genellikle çalışma hayatları boyunca birden fazla iş ve sektörde ilerleme sağladılar (Kessler,2018)

Tarih boyunca, "kariyer" kavramı ailevi veya lonca tabanlı bir ilişkiden, eğitim, beceri ve ekonomik fırsatlar tarafından şekillendirilen yüksek bireyselleşmiş ve dinamik bir yolculuğa doğru evrildi. Bugün kariyerler, geleneksel yolların yanı sıra küresel ekonominin gelişen eğilimleri tarafından da etkilenen kişisel tatmin ve profesyonel büyümenin ömür boyu bir arayışı olarak görülmektedir.

2.2.2. Kariyer Seçiminde Dikkat Edilmesi Gerekenler

Kariyer seçimi, bir kişinin hayatındaki önemli kararlardan biridir ve doğru bir seçim yapmak için seçimi yapacak kişinin zaman ayırması gerekmektedir. Kişi kariyerini seçerken yeteneklerini ve ilgi alanlarını keşfetmeli, kariyer testleri yapmalı, deneyim kazanmalı, mentorluk almalı ve araştırma yapmalıdır (Ergün,2007).

Kişinin yeteneklerini ve ilgi alanlarını keşfetmesi başarılı ve mutlu bir kariyer için en önemli adımdır. Kariyerini planlayacak kişinin ilk olarak, hangi konularda ilgili olduğunu ve hangi aktivitelerde başarılı olduğunu belirlemesi gerekmektedir. Yeteneklere ve ilgi alanlarına doğru karar vermek kişinin kariyerinde uzun vadede mutlu olması için son derece önemlidir.

Kariyer testleri yapmak, kişinin kariyer seçimine yardımcı olacak bir araçtır. Bu testler, kişilik, beceriler, ilgi alanları, değerler ve hedefler hakkında bilgi edinilmesini sağlar. Bu bilgiler, kişinin hangi kariyer yolunun kendisi için uygun olduğunu anlamasına yardımcı olur (Koca, 2009).

Kariyerini planlayacak kişinin hemen karar vermeyip ilgilendiği alanlarda ilk önce deneyim kazanması önemlidir. İlgilenilen alanlarda staj yapmak, gönüllü çalışmak veya bir işte çalışmak, kişiye ilgilendiği alanda deneyim kazandıracaktır. Deneyim kazanmak, kişinin hangi kariyer yolu için en uygun olduğunu anlamasına yardımcı olacaktır. Deneyim kazanma sürecinde kişi ilgilendiği alanda dışarıda göremediği olumlu ve olumsuz yönler görerek bunları daha iyi değerlendirecektir (Aygün ve Murathan, 2020).

Kariyer seçimini yapacak kişi için, özellikle de genç bir kişi için, mentorluk almak kariyer yolunu belirlerken faydalı olacaktır. Seçilecek kariyer konusunda tecrübeli olan bir mentorda tavsiye ve bilgi almak hem kariyerin olumlu ve olumsuz yönlerinin uzun vadede nasıl olacağını değerlendirmek hem de seçimden sonra kariyer planını doğru oluşturmak konusunda oldukça faydalı olacaktır (Ceylan, 2019).

Bir kişinin kariyerine karar vermeden önce yapması gereken bir başka şey ise detaylı bir araştırmadır. Kariyer seçilmeden önce, kariyer yolu hakkında bilgi edinilmeli, iş fırsatları araştırılmalı ve kariyer yolunun avantajlarını ile dezavantajları öğrenilmelidir.

Kişi kariyer planı yaparken devamlı uzun vadeli düşünülmelidir. Kısa vadeli hedefler kişiye yakın zamanda tatmin verecektir ancak uzun vadede her zaman istenen sonuçlar doğurmayabilir. Kariyer planını uzun vadeli yapmak kişiye daha iyi bir vizyon katıp gelecekte daha mutlu olmasını sağlayacaktır (Berhumoğlu, 2013).

Kariyer seçimindeki bir başka önemli nokta ise seçilmek istenen kariyerin yaşanılan veya yaşanılmak istenen bölgedeki iş fırsatlarıdır. Kariyer seçerken iş fırsatlarını değerlendirmek kişinin kariyer seçimine daha gerçekçi bir şekilde yaklaşmasını sağlar. Böylece gelecekte yaşanılabilecek bir olumsuzluk önceden öngörülebilir.

Kariyer planı yaparken kişinin finansal durumunu da değerlendirmesi önemlidir. İlgilenilen bazı kariyerler finansal olarak yeterince tatmin edici olmayabilir veya kariyerde ilerlenebilmesi için kişinin sahip olduğundan daha fazla bir finansal güç gerektirebilir. Böyle bir kariyer seçmek kişinin fazlasıyla zorlanmasına, kariyerinde başarılı olmamasına veya gelecekte finansal durumundan memnun olmamasına sebep olabilir.

Doğru kariyer seçimi yaparken kişinin esnek olması da gerekmektedir. Kişi hayatının farklı dönemlerinde farklı alanlara ilgi duyabilir. Kariyer seçiminde esnek olmak ve farklı alanlara yönelmeye izin verebilecek bir kariyer seçmek kişiye hayatında daha fazla fırsat sunacak ve kişinin kariyerinde başarılı olma ihtimalini yükseltecektir (Ensari ve Hazal, 2017).

Bu adımlar doğru bir şekilde tamamlandığında kişinin kendine uygun ve uzun vadede kendini mutlu edebilecek bir kariyer seçmesi kolaylaşacaktır. Her insanın hayatında kariyer büyük bir yer kapladığından doğru kariyeri seçmek ve seçilen kariyerden tatmin olmak kişinin hayatındaki mutluluğu için oldukça önemlidir (Gezer, 2010).

2.2.3. S.M.A.R.T. Hedefler

Kariyer planlamasında "akıllı" olmaktan bahsettiğimizde, genellikle belirli, ölçülebilir, erişilebilir, ilgili ve zaman sınırlı hedefler belirleme anlamına gelir. Bu çerçevede, sıkça SMART hedefleri olarak adlandırılan ve kariyer planlaması ve gelişim dâhil çeşitli alanlarda kullanılan popüler bir yöntemdir. İşte SMART hedeflerinin her bir bileşeninin açıklaması ve bazı referanslar:

Belirli (Specific): Hedefler net ve iyi tanımlanmış olmalıdır. Kimin, neyi, nerede, ne zaman ve neden yapılacağı sorularına cevap vermeleri gerekir. Belirli hedefler, netlik ve odaklanma sağlamada yardımcı olur (Locke ve diğ.,1990)

Ölçülebilir (Measurable): Hedefler, ilerlemenin ve başarının ölçülebilmesi için kriterler içermelidir. Bu, başarılarınızı izlemenize ve hedefinize ulaşıldığını bilmenize yardımcı olur (Doran, 1981)

Erişilebilir (Achievable): Hedefler gerçekçi ve ulaşılabilir olmalıdır. Mevcut yeteneklerinizi hafifçe zorlayacak, ancak çaba ve taahhüt ile ulaşılabilir olmalıdırlar (Armstrong,2006)

İlgili (Relevant): Hedefler, genel kariyer hedefleriniz ve amaçlarınızla uyumlu olmalıdır. Anlamlı olmalı ve uzun vadeli kariyer başarıya katkıda bulunmalıdırlar (Locke ve diğ., 2002)

Zaman Sınırlı (Time-bound): Hedeflerin tamamlanması için bir son tarih veya zaman çerçevesi olmalıdır. Bu, bir hedefe yönelik bir aciliyet duygusu ve motivasyon oluşturmaya yardımcı olur ve çalışılacak net bir hedef sağlar.

S.M.A.R.T. Hedeflerin Avantajları:

Netlik ve Odaklanma: SMART hedefler, belirgin ve açık şekilde tanımlanmış olduğundan, hedeflere odaklanmayı kolaylaştırır. Bu netlik sayesinde, bireyin neyi başarmak istediğini ve nasıl başaracağı konusunda daha net bir vizyon geliştirir.

Ölçülebilirlik: SMART hedefler, ilerlemenizi izlemenizi ve başarıyı ölçmenizi sağlar. Hedeflerin ölçülebilir olması, ilerlemenizi takip edip gerektiğinde ayarlamalar yapmanızı sağlar.

Ulaşılabilirlik: Hedeflerin "Ulaşılabilir" olması, gerçekçi ve erişilebilir olmaları anlamına gelir. Bu da motivasyonu artırır çünkü birey başarıya ulaşma şansının olduğunu daha çok hisseder

Relevans: Hedeflerin "İlgili" olması, genel strateji ve amaçlarınıza uygun olmalarını sağlar. Bu sayede zaman ve kaynaklarınızı en etkili şekilde kullanabilirsiniz.

Zamanlılık: Hedeflerin belirlenmiş bir zaman çerçevesi içinde gerçekleştirilmesi, işleri önceliklendirip zaman yönetimini iyileştirmeye yardımcı olur.

S.M.A.R.T. Hedeflerin Dezavantajları:

Aşırı Sınırlama: SMART hedefler bazen çok sıkı belirlendiğinde, yaratıcılığı ve esnekliği kısıtlayabilir. Beklenmedik durumlarla başa çıkmak zor olabilir.

Zaman ve Kaynak Yönetimi: Zaman ve kaynaklarınızı doğru bir şekilde tahmin etmek ve yönetmek zor olabilir. Hedeflere ulaşmak için gereken kaynaklar konusunda yanlışlık riski vardır.

Motive Edici Olmayabilir: SMART hedefler, bazen çok spesifik veya zorlayıcı olabilir. Bu durumda, motivasyonunuzu azaltabilir veya hedeflere ulaşma isteğini azaltabilir.

Değişen Koşullara Uyum Sağlamak: Dış faktörler veya iç süreçlerdeki değişiklikler, belirlenen SMART hedeflerin geçerliliğini ve uygulanabilirliğini etkileyebilir.

Yorumlama Farklılıkları: SMART kriterlerinin yorumlanması, farklı kişiler veya gruplar arasında değişebilir. Bu durum, hedeflerin anlaşılmasını ve uygulanmasını zorlaştırabilir.

2.2.4. Kariyer Seçiminde Yapılan Yanlışlar

Kariyer seçimi yaparken, sık yapılan yanlışlar da vardır. Bu yanlışlar, kişinin gelecekte mutlu olmasını engelleyebilir. Sıkça yapılan bazı hatalar yalnızca ekonomik kaygılarla, başkalarının kararlarıyla, yalnızca trendlere bakarak, kısa vadeli düşünerek ve yeterli araştırmayı yapmayarak kariyer seçimi yapmak olarak listelenebilir (Koca, 2009).

Kariyer seçimi yaparken, kişinin sadece para için bir seçim yapması yanlış bir yaklaşım olabilir. Kariyer yolunun kişiye keyif vermesi ve kişinin ilgi duyduğu bir alanda olması, daha uzun vadeli başarıyı getirecektir. Aynı zamanda, seçilen kariyerden edinilen gelir kadar mesleki tatmin de önemlidir. Kişinin mesleğinden tatmin olmadığı veya gününün

çoğunluğuna kaplayacak olan mesleğini yaparken mutlu olmadığı durumlarda edinilen yüksek gelirden sağlanan ekonomik refah mutlu olmak için yeterli olmayabilir.

Kişinin yalnızca başkalarının tavsiyesine göre kariyerine karar vermesi de kariyer seçiminde yanlış yapmasına sebep olabilir. Kariyere karar verilirken, kişi kendi düşüncelerine ve ihtiyaçlarına odaklanmalıdır. Başkalarından fikir ve tavsiye almak faydalı olacaktır ancak kariyer seçiminin doğruluğunun ve bir kariyerin getireceği mutluluğun kişiden kişiye değişeceği unutulmamalıdır. Kişi çevresinden ve mentorlarından aldığı tavsiyeleri mutlaka kendi düşünce ve ihtiyaçları çerçevesinde değerlendirmeli ve sonucunda kariyer kararını kendisi vermelidir (Arslan ve Sart, 2021)

Kariyer seçerken sıkça yapılan bir başka hata ise sadece mevcut trendlere göre kariyer seçmektir. Böyle bir seçim kişi gerçek ilgi alanlarına uygun olmayabilir. Kariyer seçiminde mevcut trendler değerlendirilirken trendlerin bir gün değişebileceği unutulmamalıdır. Dolayısıyla kişi trendlere bağlı kalmak yerine değişmeyeceğini düşündüğü bir ilgi alanına yönelmelidir.

Kişilerin kısa vadeli düşünerek hataları kariyer seçimleri yapmaları da sık karşılaşılan bir durumdur. Kısa vadede başarı ve kazanç getirecek seçimlerin uzun vadede de başarı ve mutluluk getireceği kesin olmadığından, kariyer seçimleri yaparken kişinin seçimlerinin uzun vadedeki etkisini de değerlendirmesi gerekir. Eksi takdirde yapılacak bir seçim kısa vadede iyi gözükürken uzun vadede kişi için kötü olabilir.

Kariyer seçerken sıkça yapılan bir başka hata ise yeterli araştırmayı yapmadan kariyer seçmektir. Kişiler yeterli araştırmalar yapmadan kariyer seçtiklerinde meslek hayatında daha önceden öngörmedikleri olumsuzluklarla karşılaşabilir ve kariyer seçimlerinden mutsuzluk duyabilirler (Ceylan, 2019).

2.3. BUZ HOKEYİ VE KARIYER

2.3.1. Buz Hokeyi Alanında Yapılabilecek Kariyerler

Buz hokeyi bir takım sporu olduğundan oynayan kişilerin takım çalışması ve liderlik becerilerini geliştirir. Hızlı bir spor olması ise kişilerin hızlı karar verme ve stres yönetimi becerilerine katkı sağlar. Buz hokeyi alanıyla ilgilenen bir kişinin kendi yeteneklerine bağlı olarak bu alanda yönelebileceği birçok kariyer seçeneği vardır. Bu seçenekler aşağıdaki gibi listelenebilir.

Buz hokeyi oynayan insanlar tarafından buz hokeyi alanında en çok ilgi duyulan kariyer doğal olarak profesyonel buz hokeyi oyuncusu olmaktır. Birçok insan bu alandaki ilgisine bu kariyer hedefiyle başlar. Aşağıda bahsedilecek diğer kariyerlere yönelen insanlar içerisinde eski profesyonel buz hokeyi oyuncularını bulunmaktadır (Aygün, 2018).

Buz hokeyi alanına ilgi duyan biri buz hokeyi hakemi de olabilir. Hakemlik hızlı karar verme ve stresi iyi yönetme becerileri gerektirir ve hakemin yönettiği oyunun kurallarını son derece iyi bilmesi şarttır. Dolayısıyla buz hokeyi oynayan, bu alana ilgi duyan biri için hakem olmak da cazip bir kariyer seçeneği olabilir. Hakemlik aynı zamanda bazı insanlar tarafından ikinci meslek olarak da tercih edilmektedir.

Buz hokeyi antrenörü olmak da buz hokeyiyle ilgilenen bir insan için bir kariyer seçeneği olabilir. Antrenörler takımın performansını arttırmak için oyuncuları hemen fiziksel hem de zihinsel olarak maçlara hazırlarlar. Aynı zamanda rakip takımların strateji ve oyun planlarını analiz ederek kendi oyun planlarını hazırlarlar. Bu özelliklerinden dolayı antrenörlük hızlı karar verebilen, sosyal becerileri ve liderlik özelliği gelişmiş olan ve aynı zamanda analitik düşünebilen insanlar için uygun bir kariyer seçeneği olabilir.

Buz hokeyi alanında seçilebilecek bir başka kariyer ise oyuncu menajerliğidir. Menajerler oyunculara kariyerlerini yönetmekte yardımcı olurlar. Menajerlerin görevi takımlar, sponsorlar ve reklam ajansları ile görüşerek oyuncularının en iyi şartlarda kariyerlerini sürdürmelerini ve daha çok para kazanmalarını sağlamaktır. Menajerler oyuncuların takım, halk ve medya ile olan ilişkilerini yönettiklerinden bu meslek buz hokeyi alanına ilgi duyan ve sosyal becerileri yüksek olan insanlar için uygundur (Salmankurt, 2005).

Buz hokeyine ilgi duyup aynı zamanda kamu yönetimi, ekonomi gibi alanlara yönelmek isteyen insanlar ise buz hokeyinde spor yönetimi alanlarında kendilerine kariyer seçebilirler. Bu alanda çalışan insanlar takımların finansal yönetiminden, tesislerin ve

ekipmanların bakımlarından, personelin yönetiminden sorumlulardır. Bu alandaki kariyerler buz hokeyi alanına ilgi duyup aynı zamanda istediklerinde başka alanlarda da geçerli olacak esnek bir kariyer seçmek isteyen insanlar için uygundur. Spor yönetimi alanının bir başka avantajı ise geniş iş imkânlarıdır.

Pazarlama ve reklam alanına ilgi duyanlar insanlar ise buz hokeyinde forma ve bilet satışı, sponsorluk, reklam, tanıtım gibi alanlarda kendilerine uygun kariyer seçenekleri bulabilirler. Bu seçenek de esnek bir kariyer seçeneği olurken kişilerin ilgi duydukları buz hokeyi alanında çalışmalarına olanak sağlar ve kariyerlerinde mutlu ve başarılı olmalarını sağlayabilir. Spor yönetimi gibi bu alanın da iş imkânları geniştir.

Buz hokeyi alanında insanların ilgi duyabileceği bir başka kariyer ise spor yorumcusu olmaktır. Yorumcular televizyon ve radyo yayınları yaparak maçı ve maçtaki taktikleri dinleyicilerine anlatırlar. Yorumcu olmak buz hokeyi alanında derin bir bilgi ve güçlü sözel kabiliyet gerektir. Buz hokeyi ve yayıncılık alanlarına ilgi duyan insanlar için mantıklı bir kariyer seçimi olabilir.

Yazma kabiliyeti yüksek olan ve buz hokeyi alanına ilgi duyan insanlar ise spor yazarlığı kariyerine yönelebilirler. Spor yazarları buz hokeyi hakkında oldukça yüksek bilgi sahibi olan, maçlar, oyuncular ve takımların haberlerini takip edip bu haberler üzerine yazılar yazan insanlardır. Sözel kabiliyeti yüksek olan, araştırmacı ruhlu insanlar için uygun bir kariyer seçimi olabilir.

Sağlık alanına ve buz hokeyine ilgi duyan insanlar ise spor sağlığı alanına yönelerek tıbbi personel, sporcular için özel fizyoterapi gibi kariyerlere yönelebilirler. Bu kariyere yönelen insanlar sporcuların sağlık durumunu devamlı takip ederek takımlar için ideal beslenme ve idman programları hazırlanmasına yardımcı olurlar. Spor sağlığı alanı da kişileri iş imkânları geniş olan esnek bir kariyer şansı sunar.

Buz hokeyi ilgi duyan insanlara ilgi duydukları alanda geniş kariyer imkânları sunan bir spordur ve hemen hemen herkesin becerilerine göre seçebileceği bir kariyer barındırır. Bu çalışmada Türkiye'deki buz hokeyi oyuncularına yapılan anket ile kariyer seçimleri ve kariyerlerindeki memnuniyetleri incelenecektir.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, katılımcı profili, araştırmacının rolü, veri toplama yöntemi ve görüşme formunun hazırlanması, görüşmeler, verilerin analizi, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.1. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Bu araştırma, Türkiye'deki Buz Hokeyi Federasyonu'na bağlı üst düzey yöneticilerin bakış açıları doğrultusunda buz hokeyi sporcularının kariyer planlamalarını incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın amacı, sporcuların kariyerlerini nasıl planladıklarını, karşılaştıkları zorlukları ve federasyonun bu süreçteki rolünü belirlemesi için nitel araştırma yöntemi uygulanmıştır.

Araştırmada Yer Alan Hipotezler:

H¹.Federasyonun sporcuların kariyer planlamalarına yönelik mevcut stratejileri, sporcuların uzun vadeli başarılarını etkiler.

H².Sporcuların eğitim ve kariyer hedefleri, federasyonun politika oluşturma süreçlerinde daha fazla yer almalıdır.

H³.Sporcuların eğitim ve spor kariyerini birlikte yürütebilmeleri için kulüpler ve okulların koordine çalışmalıdır.

H⁴.Sporcuların kariyerlerine devam edebilmeleri için sosyo ekonomik şartlarının iyileştirilmesi buz hokeyi branşının gelişimi için önemli bir etkidir.

H⁵.Sporcuların kariyer sonrasında kulüplerin veya profesyoneller sporcuları yönlendirmelidirler.

3.2. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Nitel araştırma bireylerin hayatlarındaki önemli anları ve anlamları yakalamasını sağlayan çeşitli ampirik materyallerin kullanılması (örnek olay, kişisel deneyim, hayat hikayesi, mülakat, gözlemsel, tarihsel, etkileşimsel ve görsel metinler) demektir. Nitel araştırma herhangi bir sayısal veri olmadan bulguların üretildiği bir araştırma türüdür (Altunışık ve diğ., 2001). Diğer bir ifadeyle nitel araştırma; nitel veri toplama yöntemlerinden gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi yöntemlerin kullanıldığı, doğal ortamda algıların ve olayların gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak açıklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu araştırma fenomenolojik (olgubilim) desenli bir araştırmadır. Olgubilim çalışmalarında kişilerin bir olay veya konuya ilişkin yaşadıkları deneyimler ortaya çıkarılmakta (Creswell, 2013), olguyu yaşayan kişilerin olgu ile aralarında bir bağlantının olduğu vurgulanmaktadır (Kocabıyık, 2015). Bu araştırmada olgubilim desenin kullanılması altında yatan temel neden de olgubilimi araştırmalarının bir olguyu daha iyi tanımamıza ve anlamamıza yardımcı olabilecek örnekler, açıklamalar ve deneyimler ortaya koymasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle buz hokeyi sporcularının kariyerlerini incelemeye yönelik bu araştırmada buz hokeyi sporcularının kariyerlerine örnek oluşturması ve deneyimlerinin değerli olması olgubilim desenin seçilmesini gerekli kılmıştır.

3.3. ÇALIŞMA GRUBU

Çalışma grubunu buz hokeyi alanında uzman olan 6 federasyon yöneticisi oluşturmuştur. Milli takımlarda en az 2 yıllık yöneticilik tecrübesi kriteri aranmıştır. Tecrübesi olanlar Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden kartopu örnekleminden yararlanılmıştır. Kartopu örnekleme görüşülen kişilere başka kimlerle görüşebileceği danışılarak yeni bilgilere ulaşılmasını sağlayan bir yöntemdir (Patton, 2014). Bu yöntemle evrende yer alan bireylerden birisi ile görüşülmekte ve bu kişinin yardımı ile diğer görüşmeciye, diğer görüşmecinin yardımı ile de daha fazla görüşmeciye ulaşılması sağlanmaktadır (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004).

3.4. ARAŞTIRMACININ ROLÜ

Nitel araştırmada araştırmacı; araştırma alanıyla ilgili zaman harcayan, alanla ilgili deneyimleri ve düşüncelerini elde edilen verilerin analizinde kullanan ve araştırma sürecinin doğal bir

parçası olan kişidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu çalışmada araştırmacı İşletme bölümü mezunu olup, lisans ve lisansüstü eğitim sürecinde spor kulüpleri ve yönetimi ile ilgili dersler almıştır. Ayrıca araştırmacı, eski bir buz hokeyi sporcusu olup aynı zamanda Buz Hokeyi Federasyonu'nda aktif görev yapmaktadır. Bu doğrultuda bahsedilen özellikler araştırmacıya yapılan çalışmada birtakım avantajlar sağlamıştır.

1.1. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan görüşme formunda yarı yapılandırılmış ve önceden hazırlanmış sorular veya konular yer almıştır. Yarı yapılandırılmış soruları içeren görüşmelerde sorular tipik olarak her bir katılımcıya sistematik olarak sorulmaktadır. Ayrıca katılımcılara ayrıntılara inebilmelerine yetecek kadar özgürlük de verilmektedir (Altunışık ve diğ., 2001). Görüşme formundaki sorular hazırlanmadan önce, araştırma konusu ile ilgili ulusal ve uluslararası alan yazın araştırmacılar tarafından incelenmiştir. Daha sonra görüşme formunda yer alması düşünülen sorular belirlenmiştir.

1.2. VERİ TOPLAMA SÜRECİ

Araştırma boyunca yapılan tüm görüşmeler katılımcılara önceden ulaşılarak katılmak isteyenler ile randevu alınmak suretiyle, katılımcıların istediği gün, saat ve yerde yapılmıştır. Sorular dijital formu ile yollanmış olup çevrimiçi kayıt altına alınmıştır. Araştırmacı görüşme öncesinde her katılımcıdan izin istemiş, kaydın sadece araştırmacı tarafından kullanılacağı taahhüt edilerek katılımcılardan onay alınmıştır.

1.3. VERİLERİN ANALİZİ

Görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analiz yapılırken, elde edilen veriler belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Betimsel analiz yöntemiyle özetlenen veriler, içerik analizine hazır haline getirilmiştir. İçerik analizi; belgelerin, mülakat dökümlerinin ya da kayıtlarının karakterize edilmesi ve karşılaştırılması için kullanılan bir tekniktir (Altunışık ve diğ.,2001). İçerik analizi tekniklerinin ortak paydası çıkarsama/çıkarım esasına dayanmalarıdır. Hepsi de mesajlarda gözlenen ve betimlenen öğelerden hareketle bir yorum getirme amacını taşırlar. İçerik analizi teknikleri söylemin görünen, kolayca yakalanan, sergilenmiş ve ilk bakışta algılanan içeriği yerine, gizil, üstü

örtülü içeriğini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır (Bilgin, 2014). Veri analizinin özetlenen ve yorumlanan veriler daha derin bir işleme tabi tutularak kodlama işlemi gerçekleştirilmiştir. Verilerin kodlanmasının ardından birbirine benzeyen veriler bir araya getirilerek temalar oluşturulmuştur. İki araştırmacı tarafından birbirinden bağımsız yapılan kodlamalar karşılaştırılarak kodlamalar arasında tutarlılık teyit edilmiş, birbirine benzeyen kodlar bir araya getirilerek temalar oluşturulmuştur. Görüşme notlarının hangi katılımcıya ait olduğunu belirlemek amacıyla bütün katılımcılar harfler verilmiş ve bütün katılımcılar A'dan D'ye kadar sıralanmıştır. Daha sonra parantez içerisinde görüşme ifadelerinin hangi soru ve kaçınıcı satırlar arasında olduğu belirtilmiştir. Aşağıdaki örnek açıklamada görülen kodlama sistemi literatürdeki kodlama sistemlerinden hareketle araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. 20 Örnek: (1, 1-5) 1: Görüşme formundaki 1 numaralı görüşme sorusu 1-5: Görüşme notlarının yer aldığı satır

1.4. GEÇERLİK

Araştırmada geçerlik çalışması aşağıdaki gibi yapılmıştır:

- 1- Araştırma bulguları, verilerin elde edildiği ortam dikkate alınarak ve bu ortama bağlı kalınarak tanımlanmıştır.
- 2- Bulguların kendi içerisinde tutarlı ve anlamlı olmasına dikkat edilmiştir. Ortaya çıkan bulguların anlamlı bir bütün oluşturmasına dikkat edilmiştir.
- 3- Elde edilen veriler daha önce oluşturulan kavramsal çerçeve ve kuramla uyumludur. Bu kavramsal çerçeve veri toplamada rehber olmuştur.
- 4- Bulguların elde edilmesinde dijital kayıt ile araştırmacı tarafından kısa notlar da tutularak denetlenmiştir. Böylece verilerin anlamlı bir bütün oluşturması sağlanmıştır.

Araştırmada güvenirlik çalışması aşağıdaki gibi yapılmıştır:

- 1- Araştırmada güvenirliliğin sağlanması için araştırmacı araştırmanın sorularını, yöntemini ve aşamalarını açık ve ayrıntılı bir biçimde tanımlamıştır.

2- Çalışma grubu, veri toplama yöntemi (yüz yüze görüşme), analiz etme (bilgisayarda düz yazı haline getirme, kodlama, temaların bulunması), yorumlama ve sonuçlara ulaşma konusunda neler yapıldığı açık bir şekilde anlatılmıştır.

3- Araştırmanın ham verileri başkaları tarafından incelenecek biçimde saklanmıştır.

4- Araştırmanın güvenirliğini sağlamak amacıyla nitel araştırma yöntemi ile çalışma yapmış alanında uzman iki araştırmacı birbirinden bağımsız verilerin kodlanmasını gerçekleştirmiştir. Her araştırmacının ortaya çıkardığı kodlar karşılaştırılarak teyit edilmiştir.

1.5.TÜRKİYE BUZ HOKEYİ FEDERASYONU YÖNETİCİLERİNE YAPILAN ANKET UYGULAMASI

Yetkin kişilerden bilgi alınabilmesi adına TBHF içerisindeki yönetici konumundaki insanlara yönelik, 7 ana başlıktan oluşan bir anket hazırlanmıştır.

- ***Genel Bilgi ve Görüşler***

Bu alandaki sorular yöneticilerin federasyon olarak sağladıkları destekler hakkında bilgi almayı ve sporcuların kariyer planlamaların açısından yaşadıkları en büyük zorluklar hakkındaki fikirlerini öğrenmeyi hedeflemektedir.

- ***Kariyer Planlaması Stratejileri***

Bu alandaki sorular yöneticilerin sporcuların kariyerlerini nasıl planlamaları gerektiği hakkındaki düşüncelerini ve konuyla ilgili profesyonel yardım verip vermediklerini öğrenmeyi hedeflemektedir.

- ***Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu'nun Rolü ve Destekleri***

Bu alandaki sorular sporcuların kariyer planlamalarıyla ilgili federasyon destek ve inisiyatiflerini öğrenmeyi hedeflemektedir.

- ***Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi***

Bu alanda yöneticilerin tecrübe ve bilgilerini kullanarak mevcut durumun anlaşılması hedeflenmektedir.

- ***Başarı Hikayeleri ve Örnekler***

Bu alanda yöneticilerden diğer sporculara örnek olabileceklerini düşündükleri başarı hikayeleri anlatmaları beklenmektedir.

- ***Zorluklar ve Engeller***

Bu alanda yöneticilerden sporcuların karşılaştığı engellerin sebeplerini ve çözümlerini detaylıca anlatmaları ve federasyonun bu konudaki adımları hakkında bilgi vermeleri istenmiştir.

- ***Gelecek Planları ve Vizyon***

Bu alanda yöneticilerin tecrübelerine dayanarak federasyonun bu alandaki planları ve hedeflerini paylaşmaları istenmiştir.

1.6. ANKET SORULARI

Yöneticilere yöneltilen anket sorularının içerik açısından başlıklar ve ilgili sorular aşağıda yer almaktadır.

1. Genel Bilgi

- Buz hokeyi federasyonu olarak sporcuların kariyer planlaması konusundaki ne tür destekler sağlamaktasınız?
- Türkiye’deki buz hokeyi sporcularının kariyer planlamalarıyla ilgili en büyük zorluklar nelerdir?

2. Kariyer Planlaması Stratejileri

- Sporcuların kariyer planlaması süreçlerinde hangi adımları takip etmelerini önerirsiniz?
- Kariyer planlaması sürecinde sporculara yönelik belirli programlar veya danışmanlık hizmetleri sunuyor musunuz?

3. Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu’nun Rolü ve Destekleri

- Federasyon olarak buz hokeyi sporcularının uzun vadeli kariyer hedeflerine ulaşmaları için hangi kaynakları ve imkanları sunuyorsunuz?
- Sporcuların eğitim ve profesyonel gelişimine yönelik hangi inisiyatifler bulunmaktadır?

2. Buz Hokeyi Sporcularının Güncel Durumu ve İhtiyaçları

- Türkiye’de buz hokeyi sporcularının kariyer planlamalarıyla ilgili mevcut durum nedir?
- Sporcuların kariyer planlamaları konusunda en çok ihtiyaç duyduğu kaynaklar ve destekler nelerdir?

3. Başarı Hikâyeleri ve Örnekler

- Başarılı kariyer planlaması yapmış buz hokeyi sporcularından örnekler verebilir misiniz?
- Bu başarı hikâyelerinden çıkarılan dersler nelerdir?

4. Zorluklar ve Engeller

- Kariyer planlaması sürecinde karşılaşılan en büyük zorluklar nelerdir?
- Federasyon olarak bu zorlukların üstesinden gelmek için ne gibi adımlar atmaktasınız?

5. Gelecek Planları ve Vizyon

- Buz hokeyi sporcularının kariyer planlamalarıyla ilgili gelecekte ne gibi gelişmeler bekliyorsunuz?
- Federasyonun bu alandaki uzun vadeli hedefleri nelerdir?

4. BULGULAR

4.1. Genel Bilgi ve Görüşler

Tablo 4.1. Genel Bilgi ve Görüşlere ilişkin ifadeler

İfadeler	Katılımcı
Başarılı sporcu ve antrenörlerini federasyon bünyesinde Antrenör veya spor yöneticisi olarak işe alınabiliyor (1:1-2)	A
Sporcuların buz hokeyi branşı vesilesiyle, üniversite hayatına adım atma bununla beraber akademik kariyer yapma yolunu federasyon olarak açıyoruz. (1:3-5)	B
Sporcuların yeteneklerine ve donanımlarına göre yönlendirmeler yapmaktayız. (1:9-10)	D
Mevcut durum içerisinde sporcuların kariyer planlamalarıyla ilgili sistematik bir çalışma yapıldığını düşünmüyorum (1:11-12)	E
bu sporun yapılabilceği tesislerin az sayıda olması (2:1)	A
Milli takıma girememeleri. Okul ile antrenmanlar arasında kalmaları, aile baskıları (2:3-4)	A
Kariyer planlamada buz hokeyi sporcularının karşılaştığı en büyük zorluk okul ve sporun aynı anda yürütülmesi. Yapılan plan ve program doğrultusunda gönül verdiği branşını ileri seviyeye taşıırken öğrenim hayatı aksatması spor kariyerini ve eğitim kariyerini genel olarak etkilemektedir (2:6-8)	C
Tüm sporcular gibi okul ve sporun bir arada yürütülmesi gerekliliği 10önemlidir. Bu anlamda sporcuların üniversite hazırlık aşamasında spordan kopması en büyük zorluklardan birisidir. (2:9-11)	D
Özellikle sporcular üniversite dönemlerinde bir seçim yapmak zorunda kalıyorlar üniversite çağındaki bazı sporcular senede 3 milli takım turnuvasına katılıyor bu da okul hayatlarını büyük ölçüde engelliyor sporcularımızda bu durumda bir seçim yapmak zorunda kalıyor. Bu durum da buz hokeyi camiasının yetenekli sporcu kaybetmesine neden oluyor. (2:16-21)	F

“Genel Bilgi ve Görüşler” alt başlığındaki ilk soruya verilen cevaplara göre TBHF’nin başarılı sporcuları ve antrenörleri kendi bünyesinde işe alabildiği görülmektedir. Aynı zamanda katılımcılar TBHF’nin sporculara üniversite hayatına geçiş ve akademik kariyer yapma fırsatı sunduğunu, sportif gelişimle beraber etik kurallar ve branşın teknik

gereksinimlerinin de öğretilerek üst seviye sporcu yetiştirmeye katkı sunduğunu belirtmiştir. Ancak bazı katılımcılar mevcut durumda sporcuların kariyer planlamalarıyla ilgili sistematik bir çalışma yapılmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir.

Bu alt başlıktaki ikinci soruya verilen cevaplara göre, sporcuların kariyer planlamaları ile ilgili yaşadıkları en büyük zorluklar, milli sporcuların atanma haklarının sınırlı olması, buz hokeyi için uygun tesislerin azlığı, milli takıma girememe endişesi, okul ile antrenmanlar arasında denge kurma zorluğu ve aile baskıları gibi faktörlerdir. Bu alanda katılımcılar tarafından sıklıkla üzerinde durulan konu sporcuların eğitim ve sporu aynı anda yürütmeleri gerekliliği ve bundan dolayı özellikle üniversite hazırlık döneminde sporu bırakmak zorunda kalmalarıdır. Bazı katılımcılar ise, buz hokeyinin Türkiye’de tam anlamıyla profesyonel olmaması nedeniyle sporcuların kariyer planlaması konusunda belirli sınırlarının olduğu ve sporcuların meslek edinme konusunda güçlük yaşadığını eklemiş ve bu sebeplerden dolayı yetenekleri sporcuların kaybedildiğini belirtmiştir.

4.2. Kariyer Planlaması Stratejileri

Tablo 4.2.Kariyer Planlaması Stratejileri ilişkin ifadeler

İfadeler	Katılımcı
Eğitim ve Spor hayatındaki dengeyi kurabilme Üniversitenin Besyo bölümünde eğitim hayatına devam etme (3:1-4)	A
Kariyer planlama sürecinde sporcuların ekstra çaba ve özveri ile okul 7eğitim hayatını aksatmadan yapmış olduğunu sporun engel değil de aksine avantaja çevirerek iki yönlü kariyer tamamlamaya gitmeleri gerekir. (3:6-8)	C
Gelişim gösterebileceği bir kulüpte spor hayatına devam etmesi, Spor spor için yapmaları ve daha sonrasında meslek ile bütünleştirmeleri, Ulaşılabilir hedefler belirlenmesi (3:10-12)	D
Sporculukla başlayıp. Spor bilimleri fakültelerine yönlendiriyoruz (3:13)	E
Mentorluk yapıyoruz (4:1)	A
Sporcularıma şahsım adına sunduğum böyle bir hizmet yok, fakat Antrenör 8olarak görev yaptığım Milli takımlarda sporcuların kariyer hedeflerini önemli 9ölçüde etkileyecek durumlarda sporculara esneklik sağlanması için 10eliminden gelen her türlü yardımı ve desteği vermekteyim (4:7-10)	F

“Kariyer Planlaması Stratejileri” alt başlığındaki ilk soruya verilen cevaplara göre katılımcılar tarafından sporcuların eğitim ve spor hayatındaki dengeyi kurabilmeleri,

antrenman katılımlarının yüksek olması, üniversitede Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'na yönelmeleri, doğru antrenörlerle çalışmaları ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri tavsiye edilmiştir. Bazı katılımcılar ise sporcuların akademik olarak başarılı olduklarında spor yerine akademik hayatı tercih ettiklerini belirtip sporculara gerek kendi emeklerinin gerek kendilerine yapılan yatırımın boşa gitmemesi açısından öncelikle akademik hayatlarıyla ilgili seviyelerini belirlemelerini öneriyor.

Bu alandaki ikinci soruya verilen cevaplar ise çoğunlukla sporculara bu konuda mentorluk, program hazırlama, esnek antrenman saatleri düzenleme gibi danışmanlık hizmetleri ve kolaylıklar sağlandığını göstermektedir. Ancak bazı katılımcılar bu konuda bir hizmet veya program sunmadıklarını belirtmişlerdir.

4.3. Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu'nun Rolü ve Destekleri

Tablo 4.3. Federasyonun Rolü ve Desteklerine ilişkin ifadeler

İfadeler	Katılımcı
Başarılı sporculara milli takımlarda görev veriliyor Sporculara antrenörlük yapabilmesi için eğitim ve mentorluk desteği Başarılı Sporculara maddi destek Atanma konularında bürokratik işlemlere yardım (5:1-4)	A
Sporcularımıza okullarını okuması, çoğunlukta spor bölümünü tercih edenlerin sınavsız üniversite okuyup okul sürecinde maaşlı maddi manevi desteklenip mesleki sonuca vardırılması federasyon olarak misyonumuzdur. (5:8-11)	B
Hiçbir bilgilendirme yapmıyoruz ve çocukları bilgilendirmiyoruz. (5:15)	D
Buz hokeyi dışındaki kariyer planlamaları: Sporcuların buz hokeyi kariyerlerinin dışındaki kariyer hedeflerine ulaşmaları için bir imkân ve kaynak sunulduğunu düşünmüyorum 2- Buz hokeyi ile bağlantılı kariyer planlamaları: Sporcular Buz hokeyi ve spor üzerine bir kariyer planlaması yapıyorsa Milli sporculara üniversitelerin beden eğitimi bölümlerine girmelerinde devlet tarafından kolaylık sağlanmaktadır. Sonrasında beden eğitimi öğretmeni olmaları konusunda devlet tarafından kolaylık sağlanmaktadır. Antrenörlük konusunda sporculuk kariyerleri sonrasında sporculara federasyon tarafından farklı alanlarda görevler verilmektedir. (5:16-25)	E
Eğitim hayatlarında kamplardan ve maçlardan dolayı devamsızlık oluşmaması için esnek davranılıyor (6:1-2)	A
Sporcuların eğitim hayatlarına yönelik gelişimine Milli takım kamplarında yurt dışında oynayan sporcularımızın okul hayatlarının etkileneceği durumlarda kamplara geç katılmaları sınav zamanı olan milli takım kamplarında sporculara sınava gitmeleri için verilmesi üniversite senesinde olan sporculara günde tek antrenmana katılmaları gibi esneklikler sağlanmaktadır. (6:10-15)	E

--	--

“Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu’nun Rolü ve Destekleri” alt başlığındaki ilk soruya verilen cevaplara göre TBHF başarılı sporculara milli takımlarda görev verilmesi, antrenörlük eğitimleri ve mentorluk desteği vermektedir. Katılımcılar tarafından sporcuların okul eğitimlerine devam etmelerinin teşvik edildiği ve spor bölümlerini tercih edenlere sınavsız giriş imkânı sunulduğu belirtilmiştir. Bunların haricinde katılımcılar federasyonun sağladığı antrenman alanı, malzeme ve kulüp çalışmalarından bahsetmişlerdir. Ancak bazı katılımcılar federasyonun sporcuların buz hokeyi dışındaki kariyer planlamalarına destek vermediğini ve kariyer planlamaları ile ilgili gerekli bilgilerin sporculara sağlanmadığını düşünmektedirler.

Bu alandaki ikinci soruya verilen cevaplara göre sporcuların eğitim ve iş hayatlarında devamsızlık ile ilgili problem yaşamamaları için kamplar ve maçlar için görevlendirme yazısı yazılmaktadır. Bazı katılımcılar sporcuların kişisel gelişimi için federasyonun buz hokeyi branşından anlaşmalı ülkeler ile yabancı dil eğitim verilmesi ve sporcuların orada barındırılması gibi federasyon inisiyatiflerinin olduğunu belirtmişlerdir. Sporcuların eğitim hayatlarına engel olunmaması adına ise sınav zamanlarında sporcuların antrenman katılımlarında esneklikler sağlandığı belirtilmiştir.

4.4.Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi

Tablo 4.4. Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizine ilişkin ifadeler

İfadeler	Katılımcı
Sporcuların birçoğu milli takımlarda forma giyemezlerse iş hayatına atılıyor ve spor hayatına alt liglerde amatör olarak devam ediyor, milli olanlar ise Kulüplerde sezonluk anlaşmalara yapıp aynı varsa zamanda ikinci işlerini devam ettiriyorlar (Öğretmenlik, antrenörlük vb.) (7:1-4)	A
Buz hokeyi sporcularımızın kariyer planlama adı altında yakın zamanda birimler oluşturup sporcularımızın bu yönde yardım alıp başarıları artırma çalışmalarımız mevcut. (7:7-9)	C
Profesyonellerin gelip spor ile hayatın nasıl yürüyeceğini sporculara anlatmalılar çünkü çoğu sporcu belirli bir süre sonra bırakıyor. (7:16-17)	E
Türkiye’de buz hokeyi sporcuları için 2 yol mevcut 1.si hokeyi bırakıp kendileri için tamamen farklı bir dalda kariyer planlamak 2.si hokey bağlantılı konular ile ilgili bir kariyer planlamak hokey ile ilgili mevcut kariyer planlamalarına örnek olarak beden eğitimi öğretmenliği buz hokeyi takımları antrenörlüğü milli takımlar antrenörlüğü gösterilebilir	F

(7:18-22)	
Fikrimce bu konuda en çok ihtiyaç duyulan destek federasyonun okullarla yapacağı iş birlikleri doğrultusunda sporcuların eğitim hayatlarını daha rahat bir şekilde geçirerek hokey sporundan kopmadan sürdürebilmeleridir (8:16-19)	F

“Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi” alt başlığındaki ilk soruya verilen cevaplara göre üniversite okumak isteyen sporcuların tercihleri yurtdışında üniversite okumak ve yurtiçinde beden eğitimi bölümlerinde okumak arasında yoğunlaşmaktadır. Türkiye’deki buz hokeyi oynayarak para kazanamayan sporcular için iki kariyer yolu olduğu belirtilmiştir. Bunlardan birincisi buz hokeyini bırakıp bir hobi haline getirerek başka bir kariyer alanına yönelmek ve diğeri ise hokey ile bağlantılı antrenörlük gibi alanlarda kariyer yapmaktır.

Bu alandaki ikinci soruya verilen cevaplara göre sporcuların kariyer planlamaları konusunda en çok ihtiyaç duydukları kaynaklar ve destekler üniversite kayıt süreçlerinde kolaylıklar, eğitim hayatlarına sağlıklı devam edebilmeleri için esnek programlar, aile desteği, doğru antrenör, yeterli sayıda takip arkadaşı ve rakip ve daha iyi iş imkanlarıdır. Bazı katılımcılar bu alanda okullarla iş birliği sağlanarak ilerleme katedilebileceğini belirtmiştir.

4.5. Başarı Hikayeleri ve Örnekler

Tablo 4.5. Başarı Hikayeleri ve Örneklerle ilişkin ifadeler

İfadeler	Katılımcı
Ülkemizde sportif olarak kendini ispatlamış ve spor branşında daha iyi kariyer yapmak için Avrupa'da buz hokeyine devam edeceği ve aynı zamanda eğitimini sürdüreceği okullara müracaat eden çok sayıda sporcumuz yanında aktif spor hayatına son vererek antrenör olmayı hedefleyen sporcularımız var (9:5-9)	C
Şu anda birçok milli takım antrenörümüz buz hokeyi milliliğini kullanarak üniversitelerin beden eğitimi bölümlerine girip sonrasında devlette öğretmenlik yaparak hem milli takım antrenörlüğü yapmakta aynı zamanda Türk buz hokeyi takımlarında antrenörlük yapmaktadır. Bu antrenörlerimizi Buz hokeyi kariyerleri için başarılı olarak addedebiliriz. (9:10-14)	D

“Başarı Hikayeleri ve Örnekler” alt başlığındaki ilk soruya verilen cevaplara göre ülkemizde buz hokeyine başlayıp ardından Avrupa’ya oyuncu olarak giden sporcular ve sporcu olarak kariyerine ilerlemekten vazgeçip antrenör olarak ilerleyen eski oyuncular bulunmaktadır. Katılımcılar özellikle milli sporcuların üniversitelere milli oyuncu olarak

yerleştiklerini ve buradan aldıkları beden eğitimi bölümü diplomalarıyla beraber kariyerlerine eğitimci olarak devam ettiklerini belirtmişlerdir.

4.6. Zorluklar ve Engeller

Tablo 4.6. Zorluklar ve Engellere ilişkin ifadeler

İfadeler	Katılımcı
Sakatlıklar, Maddi imkânsızlık, Fiziki imkânsızlık, Kamp ve maçlardan dolayı Eğitime ara verme (11:1-2)	A
Ekonomik durum ailelerin spora bakış açısı (11:3)	B
Aile çoğu zaman bir kariyer planlama da başrol olurken kimi zaman kariyer bitiren olmuştur. Bu sebeple bilinçli duyarlı bir aile sporcunun spor kariyerini ve eğitim kariyerini imar eder. (11:4-6)	C
İşin ehli bir antrenör ile çalışmamak, Doğru takım da olmamak Yanlış öğrenilenlerin teknik veya taktik argümanların geç veya hiç düzelmemesi Aile desteğini alamamak. Başarısızlık korkusu , Maddi kaygılar. (11:7-12)	D
Sezonluk para kazanmak (11:13)	E
En büyük zorluk sporculuk sırasında buz hokeyi konusunda sporcuların geleceğini net olarak görememesidir. Şu anda içinde bulunulan mevcut durum içerisinde camia içerisindeki sporcular gelecekte hangi pozisyonda olacakları ne kadar para kazanacakları hayatlarının nasıl ilerleyeceği konularında bir netlik içerisinde değiller bu da kariyerlerini planlamakta kendilerine büyük zorluklar çıkartıyor (11:14-19)	F

“Zorluklar ve Engeller” alt başlığındaki ilk soruya verilen cevaplara göre sporcuların kariyer planlaması sürecinde karşılaştığı en büyük zorluklar maddi imkansızlıklar, aile baskısı, fiziksel imkansızlıklar, eğitim ve spor hayatını beraber yürütememe, ailelerin çocuklarının sporcu olmasına sıcak bakmaması, iyi antrenörler ile çalışmamak ve gelecek kaygıları olarak sıralanabilir. Bazı katılımcılar sporcuların kararsızlık yaşamalarının ve kariyerlerini iyi planlayamamalarının en sebeplerinden olarak Türkiye’deki buz hokeyi oyuncusu olarak sporcuların gelecekteki pozisyonlarının, kazançlarının ve hayatlarının ilerleyişi konusundan netlik olmamasını göstermektedir.

Bu alandaki ikinci soruya verilen cevaplara göre federasyon sporculara sağlık hizmeti, iş ve burs imkânı, maddi ve manevi destek ve kendilerini geliştirebilecekleri eğitim kampları

sunmaktadır. Bazı katılımcılar federasyonun aynı zamanda yetenek tarama programları, antrenör kursları ve gelişim kampları gibi alt yapıyı güçlendirecek faaliyetler de yürüttüğünü belirtmiştir. Bazı katılımcılar ise sporcuların sezonluk maaş almalarının ekonomik hayatlarını olumsuz etkilemesinden dolayı birçok kişinin buz hokeyini bıraktığına dikkat çekmiştir.

4.7. Gelecek Planları ve Vizyon

Tablo 4.7. Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizine ilişkin ifadeler

İfadeler	Katılımcı
Federasyon olarak sporcularımızın branşla ilgilenen bir birey olarak değil ; ailenin bir bireyi olarak benimseyerek sporcuların federasyonun maddi ve manevi destekçileri olduğunu hissettirerek sporda ve eğitim de üste seviyelere taşıyarak kaliteli bireyler sayesinde kaliteli toplum imar etmek görevlerimiz arasındadır. (12: 3-7)	B
6-7 ay sporcuya para veriyoruz ve bu yüzden herkes hokeyi bırakıyor (12:11)	D
Buz hokeyini Türkiye'de daha kurumsal hale getirmek için, buz hokeyi liglerinin kalitesini artırmak için, alt yapı faaliyetlerinin geliştirilmesi için , daha çok şehirde daha çok sporcuyu camiaya katmak için bir çok çalışma ve proje yapılmaktadır . (12:12-15)	E
Lig kalitesinin daha fazla artması ile buna bağlı olarak sponsorlarla gelir artışı, bu sporun artık daha profesyonel olarak yapılmasını bekliyoruz (13: 1-2)	A
Sporculara para kazandırmalıyız. Kazandıramadığımız için herkes hokeyi bırakıyor. Uzun vadeli işler vermeliyiz ve para kazandırmalıyız. (13: 7-8)	D
İşin içine sponsorlar girdikçe camia içerisindeki figürlerin maddi olarak daha çok kazanç sağlayacağı seviyelere gelindikçe sporcuların kariyer planlamalarını buz hokeyi üzerine yapacaklarını bu alana daha çok yoğunlaşacaklarını düşünmekteyim. (13: 9-10)	E
Tesisleşme ile ilgili bakanlık görüşmeleri, sponsorluk ve medya anlaşmaları eğitim ve malzeme desteği, uzun dönem gelişim programları (14:1-2)	A
Federasyonumuz kuruluş tarihinden bu yana buz hokeyi branşını ülkemizde ve uluslararası arenada en üst seviyeye çıkarmak için var gücüyle çalışmaktadır. Sporcuların koyulan hedef ile beraber hareket etmesi, spor ve sporcunun gelişmesi ve bu vesileyle kaliteli toplum hedefleri vardır. Bu istek ve hedeflerle sadece kendi ülkemizde değil farklı ülkeler de de aynı bakış nezaket ve kaliteyi kazandırmak hedeflerimiz arasındadır. (14: 3-9)	B

“Gelecek Planları ve Vizyon” alt başlığındaki ilk soruya verilen cevaplara göre katılımcılar buz hokeyi sporcularının kariyer planlamalarının geleceği ile ilgili pozitif beklentiler içerisindelerdir. Bu gelişmelerin habercisi olarak lig kalitesinin artması, kaliteyle

beraber lig ve sporcu gelirinin artması ve bunlar çerçevesinde buz hokeyinin Türkiye’de gün geçtikçe profesyonelleşmesi gösterilmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu sporcuların daha sağlıklı kariyer planları yapabilmesinin yolunun buz hokeyinin sporculara getirdiği maddi kazancın artmasından geçtiğini belirtmişlerdir.

Bu alandaki ikinci soruya verilen cevaplara göre federasyonun uzun vadeli hedefleri tesisleşme, sponsor anlaşmaları ve alt yapı gelişimlerinden geçmektedir. Bazı katılımcılar federasyonun uzun vadede sporculara daha çok maddi kazanç sağlamayı hedeflediğini belirtmişlerdir.

5. TARTIŞMA

Ankette bulunan bulgular TBHF'nin sporculara kariyer planlamaları konusunda destek olmasının ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır. Elde edilen cevaplara göre buz hokeyi sporcularının kariyer planlamalarının daha sağlıklı hale getirilebilmesi için öncelikle sporun maddi olarak daha tatmin edici hale getirilmesi, sporcuların eğitim ve spor hayatındaki dengenin iyi bir şekilde yakalanması ve sporcular kadar ailelerin de buz hokeyine teşvik edilmesi gerektiği görülmektedir.

Genel Bilgi Ve Görüşlere İlişkin Yorumlar

TBHF, buz hokeyi sporcuları kariyerleri ve sonrası için bazı destek ve düzenlemeler yaptıkları görüşmüştür. buz hokeyi sporcularını başarılı sporcuları ve antrenörleri bünyesinde istihdam etmeleri, sporculara üniversite hayatına geçiş ve akademik kariyer yapma fırsatı sunma, sportif gelişimle beraber etik kurallar ve branşın teknik gereksinimlerinin de öğretilerek üst seviye sporcu yetiştirmeye katkı sundukları belirtmiştir. Ancak bazı katılımcılar mevcut durumda sporcuların kariyer planlamalarıyla ilgili sistematik bir çalışma yapılmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir.

Sporcuların kariyerleri ve emekliliği süresince kariyer planlamalarına katkıda bulunulması ve farkındalık yaratılması önemlidir. Kariyer planlaması, sporcuların kişisel ve psikolojik gelişimini destekler. Sporcuların kişisel gelişimlerine odaklanan planlamanın, stresle başa çıkma ve psikolojik dayanıklılıklarını artırdığını belirtmiştir (Gould ve Udry, 1994). Sporcuların özellikle aktif kariyerlerini sonlandırdıktan sonra zorlandıkları ve boşluğa düştükleri görülmüştür. Aktif spor kariyerinden emekli olma süreci genellikle zordur ve iyi bir kariyer planlaması, bu geçişi kolaylaştırabilir (Gordon ve diğ., 2006).

Kariyer Planlaması Stratejilerine İlişkin Yorumlar

“Kariyer Planlaması Stratejileri” alt başlığında katılımcılar tarafından sporcuların eğitim ve spor hayatındaki dengeyi kurabilmeleri, antrenman katılımlarının yüksek olması, üniversitede Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'na yönelmeleri, doğru antrenörlerle çalışmaları ve ulaşılabilir hedefler belirlemeleri tavsiye edilmiştir. Bazı katılımcılar ise sporcuların akademik olarak başarılı olduklarında spor yerine akademik hayatı tercih ettiklerini belirtep sporculara gerek kendi emeklerinin gerek kendilerine yapılan yatırımın boşa gitmemesi açısından öncelikle akademik hayatlarıyla ilgili seviyelerini belirlemelerini

öneriyor. İkinci soruya verilen cevaplar ise çoğunlukla sporculara bu konuda mentorluk, program hazırlama, esnek antrenman saatleri düzenleme gibi danışmanlık hizmetleri ve kolaylıklar sağlandığını göstermektedir. Ancak bazı katılımcılar bu konuda bir hizmet veya program sunmadıklarını belirtmişlerdir.

Spor sonrası geçiş, emeklilik dönemi ve yeni kariyer fırsatlarına adaptasyon sürecini kapsar. Bu süreç genellikle psikolojik ve sosyal zorluklarla birlikte gelir (Park ve diğ., 2012). Sporcuların birçoğu kariyeri süresince ve sonrasında zorluklar çekmektedir. Bu ve benzeri durumlarda profesyonel destek almaları önemlidir. Sporcuların kariyer gelişimlerini desteklemek için profesyoneller tarafından gerçekleştirilen çeşitli eğitim ve rehberlik programları mevcuttur. Bu programlar, sporculara kariyer planlaması, finansal yönetim ve kişisel gelişim konularında yardım eder (Stambulova ve diğ., 2014). Federasyon ve kulüplerin yanısıra sporcularında kariyer planlaması için farkındalığa sahip olması ve sorumluluk alarak kendine bir yol çizmesi gereklidir.

Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu’nun Rolü ve Desteklerine İlişkin Yorumlar

“3. Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu’nun Rolü ve Desteklerine” alt başlığındaki verilen cevaplara göre TBHF başarılı sporculara milli takımlarda görev verilmesi, antrenörlük eğitimleri ve mentorluk desteği vermektedir. Federasyonlar, sporculara kariyer planlaması ve yönetimi konusunda eğitim ve rehberlik sağlar. Bu programlar, sporcuların spor kariyerleri dışında da başarılı olabilmeleri için çeşitli beceriler geliştirmelerine yardımcı olur (Wylleman ve Lavalley, 2004). Bu eğitimler sonrası sporculara istihdam sağlanması önemlidir. Katılımcılar tarafından sporcuların okul eğitimlerine devam etmelerinin teşvik edildiği ve spor bölümlerini tercih edenlere sınavsız giriş imkânı sunulduğu belirtilmiştir. Özellikle okuyan sporculara esneklikler ve ayrıcalıklar sağlanması spor sonrası kariyerlerine olumlu yansıtacağı söylenebilir. Bunların haricinde katılımcılar federasyonun sağladığı antrenman alanı, malzeme ve kulüp çalışmalarından bahsetmişlerdir.

Ancak bazı katılımcılar federasyonun sporcuların buz hokeyi dışındaki kariyer planlamalarına destek vermediğini ve kariyer planlamaları ile ilgili gerekli bilgilerin sporculara sağlanmadığını düşünmektedirler. Her ne kadar spor ile akademik veya iş hayatını sürdürebilmek zor olsa da federasyonun bu konularda esnek davranarak destek olduğu görülmektedir. Sporcuların eğitim ve iş hayatlarında devamsızlık ile ilgili problem yaşamamaları için kamplar ve maçlar için görevlendirme yazısı yazılmaktadır. Bazı

katılımcılar sporcuların kişisel gelişimi için federasyonun buz hokeyi branşından anlaşmalı ülkeler ile yabancı dil eğitim verilmesi ve sporcuların orada barındırılması gibi federasyon inisiyatiflerinin olduğunu belirtmişlerdir. Sporcuların eğitim hayatlarına engel olunmaması adına ise sınav zamanlarında sporcuların antrenman katılımlarında esneklikler sağlandığı belirtilmiştir. Federasyonlar, sporculardan spor sonrası geçiş dönemlerinde destek sağlamak için çeşitli programlar uygular. Bu programlar, sporcuların yeni kariyer fırsatlarını değerlendirmelerine ve profesyonel yaşamlarına uyum sağlamalarına yardımcı olur (Park ve diğ., 2012).

Buz Hokeyi Sporcularının Güncel Durumu ve İhtiyaçlarına ilişkin yorumlar

“Mevcut Durum ve İhtiyaç Analizi” alt başlığındaki cevaplara göre üniversite okumak isteyen sporcuların tercihleri yurtdışında üniversite okumak ve yurtiçinde beden eğitimi bölümlerinde okumak arasında yoğunlaşmaktadır. Türkiye’deki buz hokeyi oynayarak para kazanamayan sporcular için iki kariyer yolu olduğu belirtilmiştir. Bunlardan birincisi buz hokeyini bırakıp bir hobi haline getirerek başka bir kariyer alanına yönelmek ve diğeri ise hokey ile bağlantılı antrenörlük gibi alanlarda kariyer yapmaktır. Sporcuların kariyer planlamaları konusunda en çok ihtiyaç duydukları kaynaklar ve destekler üniversite kayıt süreçlerinde kolaylıklar, eğitim hayatlarına sağlıklı devam edebilmeleri için esnek programlar, aile desteği, doğru antrenör, yeterli sayıda takip arkadaşı ve rakip ve daha iyi iş imkanlarıdır. Bazı katılımcılar bu alanda okullarla iş birliği sağlanarak ilerleme katedilebileceğini belirtmiştir.

Sporcuların okul ve spor kariyerleri arasındaki denge, genç sporcular için önemli bir zorluk oluşturur. Eğitim ve spor arasında denge kurmak hem akademik başarıyı hem de spor performansını optimize etmek için kritik bir stratejidir. Araştırmalar, sporcuların genellikle okul ve spor arasında sıkışmış hissedebileceğini, bu durumun hem akademik hem de spor kariyerlerine olumsuz etkiler yaratabileceğini göstermektedir (Gould ve Carson, 2008). Bu dengeyi kurmanın yolları arasında zaman yönetimi, destekleyici eğitim programları ve federasyonların sunduğu özel destekler bulunmaktadır. Eğitim ve spor kariyerlerinin entegrasyonu, sporcuların sadece akademik başarılarını artırmakla kalmaz, aynı zamanda spor performanslarını da olumlu yönde etkiler, çünkü eğitim süreci mental becerileri geliştirme ve stresle başa çıkma kapasitesini artırabilir (Beauchemin ve diğ., 2011). Bu bağlamda, spor federasyonları ve eğitim kurumları arasında iş birliği, sporcuların her iki alanda da başarılı olmalarına yardımcı olacak stratejilerin geliştirilmesine olanak sağlar.

Başarı Hikâyeleri ve Örneklere ilişkin yorumlar

“Başarı Hikayeleri ve Örnekler” alt başlığındaki verilen cevaplara göre ülkemizde buz hokeyine başlayıp ardından Avrupa’ya oyuncu olarak giden sporcular ve sporcu olarak kariyerine ilerlemekten vazgeçip antrenör olarak ilerleyen eski oyuncular bulunmaktadır. Katılımcılar özellikle milli sporcuların üniversitelere milli oyuncu olarak yerleştiklerini ve buradan aldıkları beden eğitimi bölümü diplomalarıyla beraber kariyerlerine eğitimci olarak devam ettiklerini belirtmişlerdir. Yeni gelişmekte olan bir branş olması sebebiyle, elde edilen her başarı ve başarılı sporcuların verilecek eğitimler ile antrenör veya yönetici adayı olmaları ülkemiz ve buz hokeyi sporu için önem arz etmektedir.

Zorluklar ve Engellere ilişkin yorumlar

“Zorluklar ve Engeller” alt başlığındaki verilen cevaplara göre sporcuların kariyer planlaması sürecinde karşılaştığı en büyük zorluklar maddi imkânsızlıklar, aile baskısı, fiziksel imkânsızlıklar, eğitim ve spor hayatını beraber yürütememe, ailelerin çocuklarının sporcu olmasına sıcak bakmaması, iyi antrenörler ile çalışamamak ve gelecek kaygıları olarak sıralanmaktadır. Federasyon sporculara sağlık hizmeti, iş ve burs imkânı, maddi ve manevi destek ve kendilerini geliştirebilecekleri eğitim kampları sunmaktadır. Bazı katılımcılar federasyonun aynı zamanda yetenek tarama programları, antrenör kursları ve gelişim kampları gibi alt yapıyı güçlendirecek faaliyetler de yürüttüğünü belirtmiştir. Bazı katılımcılar ise sporcuların sezonluk maaş almalarının ekonomik hayatlarını olumsuz etkilemesinden dolayı birçok kişinin buz hokeyini bıraktığına dikkat çekmiştir.

Sporcuların kariyer planlaması, yalnızca sportif başarıları değil, aynı zamanda uzun vadeli kişisel ve profesyonel hedefleri içerir. Ancak, sporcular bu süreçte çeşitli zorluklarla ve engellerle karşılaşabilirler. Sporcuların kariyer süreleri genellikle kısadır. Bu durum, hem fiziksel hem de psikolojik faktörlerden kaynaklanmaktadır. Sporcuların genellikle erken yaşta profesyonel kariyere başlamaları ve yoğun fiziksel talepler altında çalışmalarından dolayı, sporculuk kariyerlerinin süresi kısıtlı olabilir. Örneğin, profesyonel futbolcuların ortalama kariyer süresi 10 yıl civarındadır (Baker ve Horton, 2004). Sporcuların eğitim ile spor kariyerini dengeleme zorluğu, uzun vadeli kariyer planlamalarını zorlaştırabilir. Eğitim almayı bırakan veya sınırlı zaman ayırabilen sporcular, spor kariyerlerinin sona ermesinin ardından iş bulma zorluğu yaşayabilirler (Wylleman ve Lavallee, 2004). Ayrıca, sporcuların akademik becerileri genellikle ihmal edilir, bu da kariyer geçişlerini zorlaştırır.

Sporcular, performans kaygısı, stres ve baskı gibi psikolojik zorluklarla karşılaşabilirler. Bu tür psikolojik zorluklar hem spor kariyerinin devamını hem de kariyer sonrası geçişi zorlaştırabilir. Sporcuların performansları üzerindeki baskılar ve bu baskıların yönetilmesi, kariyer planlamasında önemli bir faktördür (Gould ve diğ., 1999). Sporcuların kariyerleri süresince finansal güvence sağlamak zor olabilir. Özellikle genç sporcular ve amatör sporcular, mali zorluklar nedeniyle kariyer planlamasında sıkıntı yaşayabilirler. Uzun vadeli finansal planlama eksikliği, sporcuların kariyer geçişlerini zorlaştırabilir (Reynolds ve Weigand, 2007).

Sporcuların aile ve sosyal destek sistemleri, kariyer planlamalarını etkileyebilir. Aile desteği eksikliği veya sosyal ilişkilerin bozulması, sporcuların motivasyonlarını ve kariyer geçiş süreçlerini etkileyebilir (Schlossberg, 1981). Aile içindeki dinamikler ve sosyal destek ağlarının zayıf olması, sporcuların kariyer planlamasında engel teşkil edebilir.

Sporcuların kariyer planlaması, çeşitli zorluklar ve engellerle doludur. Bu engeller, kariyer süresinin kısalığı, eğitim ve kariyer dengesizliği, psikolojik ve duygusal zorluklar, mali sorunlar ve sosyal destek eksiklikleri gibi faktörleri içermektedir. Sporcuların bu zorluklarla başa çıkabilmeleri için etkili stratejiler ve destek sistemleri geliştirmeleri önemlidir.

Gelecek Planları ve Vizyona ilişkin yorumlar

“Gelecek Planları ve Vizyon” alt başlığındaki verilen cevaplara göre katılımcılar buz hokeyi sporcularının kariyer planlamalarının geleceği ile ilgili pozitif beklentiler içerisinde bulunduklarıdır. Bu gelişmelerin habercisi olarak lig kalitesinin artması, kaliteyle beraber lig ve sporcu gelirinin artması ve bunlar çerçevesinde buz hokeyinin Türkiye’de gün geçtikçe profesyonelleşmesi gösterilmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu sporcuların daha sağlıklı kariyer planları yapabilmesinin yolunun buz hokeyinin sporculara getirdiği maddi kazancın artmasından geçtiğini belirtmişlerdir. Başarı, uzun vadeli hedefleri tesisleşme, sponsor anlaşmaları ve alt yapı gelişimlerinden geçmektedir. Bazı katılımcılar federasyonun uzun vadede sporculara daha çok maddi kazanç sağlamayı hedeflediğini belirtmişlerdir.

Spor federasyonları, sporun gelişimini ve sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla uzun vadeli stratejik planlar geliştirmelidir. Bu planlar, federasyonların spor branşlarını geliştirme, yetenek havuzlarını artırma ve toplumda spor kültürünü yayma hedeflerini içerir.

Uzun vadeli planların en önemli bileşenlerinden biri, sporcuların yeteneklerini geliştirmek için kapsamlı eğitim ve geliştirme programlarının oluşturulmasıdır. Federasyonlar, genç sporcuları desteklemek ve elit sporcuların gelişimini sağlamak için sistematik bir yetenek havuzu yönetimi uygulamalıdır. Bu süreç, erken yaşta yetenek taraması, antrenör eğitimi ve sporcu destek programlarını içermelidir (Côté ve Hay, 2002).

Spor federasyonları, sporcuların ve antrenörlerin kaliteli antrenman yapabilmeleri için uygun altyapı ve tesis yatırımlarına önem vermelidir. Bu, sporcuların performanslarını artırmalarını ve sporun yaygınlaşmasını desteklemek için kritik bir faktördür. Uzun vadeli planlarda, spor tesislerinin modernizasyonu ve yeni tesislerin inşası yer almalıdır (Dawson ve diğ., 2000).

Federasyonlar, toplumun sporla daha fazla etkileşimde bulunmasını teşvik etmek için geniş kapsamlı toplum ve eğitim programları geliştirmelidir. Bu programlar, sporun toplum üzerindeki olumlu etkilerini artırmayı ve spor kültürünü teşvik etmeyi amaçlamalıdır. Okullarda spor eğitiminin artırılması ve toplumsal farkındalık kampanyaları bu stratejinin bir parçasıdır (Snyder ve Spreitzer, 1989).

Spor federasyonlarının uluslararası alanda rekabet edebilirliğini artırmak için stratejik işbirlikleri ve uluslararası ilişkiler kurmaları gerekmektedir. Bu, federasyonların uluslararası turnuvalarda başarı elde etmelerini ve spor politikalarını global ölçekte etkili kılmalarını sağlar. Uluslararası federasyonlarla işbirlikleri ve spor diplomasi, uzun vadeli planların önemli bir parçasıdır (Harris, 2010).

Uzun vadeli planlama, federasyonların finansal sürdürülebilirliğini sağlamak için etkili kaynak yönetimi stratejileri geliştirmeyi de içerir. Sponsorluk anlaşmaları, devlet destekleri ve diğer gelir kaynaklarının çeşitlendirilmesi, federasyonların mali açıdan sağlam kalmasını destekler. Finansal yönetim stratejileri, bütçe planlaması ve mali raporlama, federasyonların uzun vadeli başarısı için kritik öneme sahiptir (Smith ve Stewart, 2010).

Spor federasyonları, teknoloji ve yenilikleri benimseyerek sporun gelişimini desteklemelidir. Performans analiz araçları, sporcu izleme sistemleri ve dijital medya kullanımı, sporun bilimsel ve teknolojik olarak ilerlemesini sağlar. Uzun vadeli planlar, bu teknolojik yeniliklerin entegrasyonunu içermelidir (Pappas ve diğ., 2018).

Spor federasyonlarının uzun vadeli planları, yetenek geliştirme, altyapı yatırımları, toplum ve eğitim programları, uluslararası işbirlikleri, finansal sürdürülebilirlik ve teknolojik

yenilikleri kapsamlı bir şekilde ele almalıdır. Bu stratejiler, federasyonların sporun gelişimini desteklemekte ve sporcuların başarılı bir şekilde yetişmesini sağlamaktadır. Federasyonlar, bu planları etkili bir şekilde uygulayarak sporun geleceğini şekillendirebilirler.

Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu bahsedilen alanda çalışmalarını yürütmektedir ancak ankete katılan yöneticilerin birçoğu aile baskısını sporcuların buz hokeyinden uzaklaşma sebebi olarak belirtse de federasyonun bu alanda bir çalışma yaptığından bahsetmemektedir. Federasyonun diğer konuları dikkatle ele aldığı gibi ailelerin teşvik edilmesi gerekliliği konusuna da öncelik vermesi gerektiği görüşme sonuçlarından görülmektedir.

Bu çalışma yapılan görüşmeler ile beraber, Türkiye'deki buz hokeyi sporcularının kariyer planlamalarının daha iyiye getirilebilmesi için kaynak oluşturmayı ve gözden kaçan problemleri vurgulamayı hedeflemektedir.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Türkiye’de buz hokeyi, hala gelişmekte olan bir spor dalı olarak, sporcuların kariyer planlaması süreçlerinde çeşitli zorluklar yaratmaktadır. Bu çalışmada, Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu yöneticilerine yönelik bir anket düzenlenmiş ve bu zorlukların tespiti ile federasyonun bu zorlukları hafifletmeye yönelik girişimleri incelenmiştir. Özellikle kariyer planlaması, genç sporcuların profesyonel ve kişisel yaşamlarında kritik bir rol oynamaktadır. Kariyer planlaması sürecinde sporcuların, gelecekte geri dönülmesi güç olabilecek hatalardan kaçınmaları büyük bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda, genç sporcuların kariyer planları oluştururken tecrübe sahibi bireylerden rehberlik almaları, özellikle alanlarında uzmanlaşmış federasyon yöneticilerinden mentorluk desteği edinmeleri kaçınılmaz bir gereksinim olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda, Türkiye’deki genç buz hokeyi sporcularının kariyer planlamalarının daha sistematik, yapılandırılmış ve sürdürülebilir bir hale getirilmesi gerektiği açıkça ortaya konulmuştur. Özellikle, sporcuların karşı karşıya kaldıkları maddi, psikolojik ve altyapısal zorluklar göz önüne alındığında, bu süreçlerin daha sağlıklı bir yapıya kavuşturulması, sadece bireysel sporcu gelişimi için değil, aynı zamanda Türkiye’de buz hokeyi sporunun genel gelişimi ve profesyonelleşmesi açısından da hayati bir öneme sahiptir. Bu bağlamda, federasyonun ve ilgili spor otoritelerinin genç sporcuların kariyer planlama süreçlerini destekleyici politika ve stratejiler geliştirmesi gerekmektedir. Bu stratejiler, mentorluk programları, kariyer danışmanlık hizmetleri ve sporculara yönelik uzun vadeli eğitim planlamaları gibi unsurları içermelidir.

Bu çalışma, öncelikli olarak genç sporculara kariyer planlamaları konusunda bir rehber olma niteliği taşımakta ve onların profesyonel geleceklerini daha bilinçli bir şekilde şekillendirebilmeleri için bilgi sağlamayı amaçlamaktadır. Aynı zamanda, federasyon yöneticilerine ve spor politikası oluşturucularına, mevcut süreçlerdeki yapısal eksiklikleri gözler önüne sererek, bu eksikliklerin giderilmesine yönelik çözüm önerileri sunmaktadır. Sporcuların kariyer planlaması süreçlerindeki sorunların daha derinlemesine anlaşılabilmesi için, gelecekte gerçekleştirilecek araştırmaların daha geniş bir katılımcı kitlesiyle, özellikle yalnızca sporculara odaklanarak yapılması önem arz etmektedir. Bu tür araştırmalar, bireysel sporcu deneyimlerine ve kariyer planlaması süreçlerinde yaşadıkları zorluklara ilişkin daha

detaylı ve kapsamlı veriler sağlayarak, buz hokeyi sporunda kariyer planlamasının çok daha kapsamlı ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasına katkı sunacaktır.

Ayrıca, gelecekteki çalışmaların, yalnızca sporculara odaklanmakla kalmayıp, antrenörler, aileler ve federasyon yetkilileri gibi sürecin diğer paydaşlarını da kapsayan daha geniş perspektifli incelemeler yapılması, kariyer planlaması süreçlerinin tüm yönleriyle ele alınmasına olanak tanıyacaktır. Bu tür araştırmaların sonuçları, federasyonların karar alma mekanizmalarına ışık tutacak ve sporcuların karşılaştıkları zorlukları daha iyi anlayarak, bunlara yönelik uzun vadeli çözümler üretilmesine katkı sağlayacaktır. Dolayısıyla, bu çalışmanın sunduğu bulgular, hem sporculara kariyer planlaması sürecinde rehberlik edecek nitelikte hem de federasyonun stratejik karar alma süreçlerine katkı sunacak bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Araştırmanın bulgularına göre, genç sporcuların kariyer planlamalarında karşılaştıkları en temel zorluklar maddi yetersizlikler, altyapı eksiklikleri, antrenman kalitesinin düşüklüğü, aile baskısı ve sınırlı kontenjanlar gibi çok yönlü ve karmaşık başlıklarda toplanmıştır. Maddi yetersizlikler, sporcuların yalnızca antrenman malzemeleri, ulaşım ve turnuva katılımı gibi doğrudan sporla ilgili masrafları karşılamakta zorlanmalarına değil, aynı zamanda akademik ve sosyal yaşamlarını dengelemekte yaşadıkları güçlükleri de kapsamaktadır. Bu nedenle, genç sporcular çoğu zaman profesyonel buz hokeyi kariyerlerini sürdürmek ile daha güvenli görünen meslekler arasında bir tercih yapmak zorunda kalmaktadırlar.

Altyapı eksiklikleri ise, buz hokeyine özgü uygun tesislerin sayısının yetersiz olması, mevcut tesislerin kalitesiz ya da donanımsız olması ve antrenman alanlarının kısıtlılığı gibi unsurları içermektedir. Bu eksiklikler, sporcuların düzenli ve yüksek kalitede antrenman yapmalarını engelleyerek gelişim süreçlerini yavaşlatmakta, uluslararası arenada rekabet edebilir seviyeye ulaşmalarını zorlaştırmaktadır. Ayrıca, antrenman kalitesinin düşük olması da bu altyapı yetersizliklerinden kaynaklanmaktadır. Donanımlı ve deneyimli antrenörlerin sayısının az olması, sporcuların hem teknik becerilerini geliştirme hem de taktiksel derinlik kazanma açısından geri kalmalarına neden olmaktadır.

Aile baskısı, genç sporcuların gelecekteki belirsizliklerle dolu spor kariyerlerini tercih etmeleri karşısında, ailelerinin daha güvenli ve bilinen meslek yollarını tercih etmeleri yönünde yaptığı yönlendirmeleri ifade etmektedir. Ailelerin bu baskısı, özellikle Türkiye’de buz hokeyinin popüler olmayan ve yüksek gelir getiren bir spor olarak görülmemesiyle daha

da artmaktadır. Son olarak, sınırlı kontenjanlar sorunu, Türkiye’deki buz hokeyi takımlarının ve liglerin sınırlı sayıda olması, dolayısıyla sporcuların kariyerlerini ilerletme olanaklarının kısıtlı olması anlamına gelmektedir.

Bu zorlukların aşılabilmesi adına, federasyonun birkaç temel alanda stratejik girişimlerde bulunması gerekmektedir. İlk olarak, mevcut tesislerin yenilenmesi ve yeni tesislerin inşası, sporcuların antrenmanlarını daha iyi koşullarda yapmalarını sağlayacak ve uzun vadede başarı düzeylerini artıracaktır. Eğitimcilerin kalitesinin iyileştirilmesi için ise, yerel ve uluslararası düzeyde eğitim programları ve sertifikasyon süreçlerinin düzenlenmesi önem arz etmektedir. Ayrıca, federasyonun sporculara maddi destek sağlamak amacıyla burs programları oluşturması, sponsorluk anlaşmalarını artırması ve genç sporculara yönelik özel teşvik paketleri geliştirmesi gerekmektedir. Sponsorluk anlaşmaları, hem bireysel sporcuların kariyerlerine yatırım yapılmasını sağlayacak hem de Türkiye’de buz hokeyi liginin tanıtımını ve büyümesini destekleyecektir. Bu tür adımlar, genç sporcuların kariyerlerini daha sağlıklı bir şekilde planlamalarına olanak tanırken, aynı zamanda buz hokeyinin Türkiye’de profesyonelleşmesi ve yaygınlaşması sürecini hızlandıracaktır.

KAYNAKLAR

Allen, R. C. 2017. *The industrial revolution: A very short introduction (Vol. 509)*. Oxford University Press.

Armstrong, M. 2006. *A handbook of human resource management practice*. Kogan Page Publishers.

Aygün, F. D. 2018. *Elit buz hokeyi sporcularının benlik saygısı ve karar verme düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aygün, M., ve Murathan, T. 2020. Buz hokeyinin tarihsel süreç içerisindeki görünümü. *Journal of History School (JOHS)*.

Baker, J., and Horton, S. 2004. A review of the research on the role of early specialization in sports. *International Journal of Sport Psychology*, 35(2), 117-125.

Beauchemin, J., Lavoie, P., and Boisvert, D. 2011. The relationship between academic achievement and sport participation among high school students. *Journal of Sport Behavior*, 34(1), 56-67.

Berhumoğlu, H. 2013. *Toplam kalite yönetimi çerçevesinde bir sanayi kuruluşunda kariyer yönetimi modeli ve uygulanabilirliği*. Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Braverman, H. 1974. *Labor and monopoly capital: The degradation of work in the twentieth century*. Monthly Review Press.

Ceylan, F. 2019. *Mentorluk kavramı ve mentorluğun bireysel kariyer üstündeki etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Namık Kemal Üniversitesi.

Dawson, B., Goodman, C., and Hargreaves, R. 2000. The role of infrastructure in the development of sport. *Journal of Sports Sciences*, 18(11), 825-836.

Duby, G. 1991. *Work in ancient times: From ancient Greece to the fall of Rome*. University of Virginia Press.

Epstein, S. R., and Prak, M. (Eds.). 2008. *Guilds, innovation, and the European economy, 1400-1800*. Cambridge University Press.

Ergün, E. 2007. *İnsan kaynakları yönetiminde kariyer planlama ve bir*

uygulama. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi.

Gould, D., and Carson, S. 2008. Life skills development through sport: Current status and future directions. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 1(1), 58-78. <https://doi.org/10.1080/17509840701834573>.

Gould, D., and Udry, E. 1994. Psychological skills for enhancing performance: Arousal regulation training. *Journal of Applied Sport Psychology*, 6(2), 200-224.

Komlosy, A. 2018. *The history of work: From ancient Egypt to the virtual workplace*. Pluto Press.

Locke, E. A., and Latham, G. P. 1990. *A theory of goal setting & task performance*. Prentice-Hall.

Maguire, J. 1996. *Blade runners: Canadian migrants, ice hockey, and the global sports process*. *Journal of Sport and Social Issues*, 20(3), 335-360.

McKinley, M. 2006. *Hockey: A People's History*. McClelland & Stewart.

Reynolds, R., and Weigand, D. A. 2007. Financial planning and career management for athletes. *Journal of Financial Planning*, 20(5), 54-61.

Schön, D. A. 1991. *The idea of a profession*. University of Chicago Press.

Schwab, K. 2017. *The fourth industrial revolution*. Crown Business.

Türkiye Buz Hokeyi Federasyonu (TBHF). 2023. <https://tbhf.org.tr/> Erişim Tarihi: 27 Mart 2023.

Uluslararası Buz Hokeyi Federasyonu (IIHF). (2023). https://blob.iihf.com/iihfmedia/iihfmvc/media/downloads/regulations/2023/2023_iihf_sport_regulations.pdf Erişim Tarihi: 30 Mart 2023.

EKLER

İNTİHAL RAPORU İLK SAYFASI

TÜRKİYE'DEKİ BUZ HOKEYİ FEDERASYONU'NA BAĞLI ÜST DÜZEY YÖNETİCİLERİN GÖZÜYLE BUZ HOKEYİ SPORCULARININ KARIYER PLANLAMALARININ İNCELENMESİ

ORJİNALLIK RAPORU

% 13	% 12	% 6	% 9
BENZERLİK ENDEKSİ	İNTERNET KAYNAKLARI	YAYINLAR	ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1	acikerisim.pau.edu.tr:8080 İnternet Kaynağı	% 7
2	Submitted to The Scientific & Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) Öğrenci Ödevi	% 4
3	Submitted to Ataturk Universitesi Öğrenci Ödevi	% 1
4	acikbilim.yok.gov.tr İnternet Kaynağı	<% 1
5	Submitted to Marmara University Öğrenci Ödevi	<% 1
6	dergipark.org.tr İnternet Kaynağı	<% 1
7	Submitted to Düzce Üniversitesi Öğrenci Ödevi	<% 1
8	jawoo.com İnternet Kaynağı	<% 1

KURUM İZNİ YAZILARI

Uyarı: Canlı ve cansız deneklerle yapılan tüm çalışmalar için kurum izin belgelerinin eklenmesi zorunludur. Gizlilik ve mahremiyet içeren durumlarda kurum adı kapatılmalıdır.

- ☒ Kurum izni gerekmektedir.
- ☐ Kurum izni gerekmemektedir.

Bariş COŞKUN

TÜRKİYE
BUZ HOKEYİ FEDERASYONU BAŞKANLIĞI

Sayı : E-85041078-804.01-6844663
Konu : Araştırma İzin Talebi

01.02.2024

Sayın Bariş COŞKUN

İlgi : 20.11.2023 tarihli başvurunuz.

İlgi yazınızla belirttiğiniz üzere Türkiye'deki Buz Hokeyi Federasyonu'na bağlı Üst Düzey Yöneticilerin Gözüyle Buz Hokeyi Sporcularının Kariyer Planlamalarının İncelenmesi isimli araştırmanız için yapacağınız çalışmalara Başkanlığımızca izin verilmiştir.
Bilgi ve gereğini rica ederim.

Usame AKKURT
Genel Sekreter

ÖZGEÇMİŞ

